Pełna tabela loterji na str. 6-tej.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. ILUSTROWANA Dzisiejszy numer zawiera 12 stron

REPUBLIKA

Rok VII | ŁÓDŹ WTOREK, 9 KWIETNIA 1929 ROKU. | CENA NUMERU 25 GROSZY. | Nr. 96

Opozycja przygotowuje „kontr-atak".

Lewica złoży Prezydentowi Rzeczypospolitej wniosek o zwołanie sesji sejmowej.—Nowela do ustawy o Trybunale Stanu ma uratować sytuację.

Każdy wyraz artykułu marsz. Piłsudskiego jest obszernie komentowany przez zebranych posłów w bufecie sejmowym

Marszałek Daszyński nie stanie w obronie posłów.

Warszawski korespondent „Republiki" (B) telefonuje:

W niedzielę i poniedziałek nie było innych tematów rozmów poza omawianiem artykułu Marszałka Piłsudskiego, który ukazał się w „Republice". Świat polityczny komentuje artykuł, zależnie od swego nastawienia wobec osoby autora i jego obozu, ale oczywiście najwięcej krwi zepsuł artykuł posłom sejmowym. Mimo, iż sejm jest na wakacjach i sesja jest zamknięta, bufet sejmu zaroił się w ciągu dnia wczorajszego a

PRZY WSZYSTKICH STOLIKACH KOMENTOWANO KAŻDE ZDANIE, KAŻDY WIERSZ OŚWIADCZENIA MARSZAŁKA.

Przedewszystkiem wagę przywiązywano do formy, usuwając na plan drugi myśli, jakie Marszałek Piłsudski w formie tej zamknął.

Podnoszono, że jest ona zbyt rubaszna.

Co do treści, przedewszystkiem zwrócono uwagę na

WYRAŻONĄ PRZEZ MARSZAŁKA CHĘĆ OBJĘCIA PREZESURY GABINETU,

oraz na oświadczenie, że w żadnym wypadku nie pozwoli na zebranie się Trybunału Stanu.

Stronnictwa opozycyjne, reprezentowane przez swych przywódców, w dniu wczorajszym w bufecie doszły już do znalezienia sposobu umożliwienia Trybunałowi Stanu obrad. Ustawa o Trybunale Stanu mówi, iż może on się zebrać tylko na skutek zaproszenia, wysłanego przez prezesa Trybunału — z urzędu zawsze prezesa sądu najwyższego, a więc obecnie p. Leona Supińskiego. Gdyby p. prezes Supiński nie rozesłał zaproszenia na posiedzenie do członków Trybunału Stanu, to posiedzenie odbyć się nie może.

WOBEC TEGO PRAWNICY LEWICY OPRACOWALI WCZORAJ KRÓTKĄ NOWELĘ DO USTAWY O TRYBUNALE STANU,

głoszącą, że w razie, gdy prezes Trybunału nie zwołuje go na sesję — przewodnictwo obejmuje najstarszy wiekiem członek Trybunału i zaprasza pozostałych członków.

Tym najstarszym w obecnym składzie Trybunału jest

PRZEDSTAWICIEL ENDECJI PAN ADOLF SULIGOWSKI, NA KTÓREGO LICZYĆ MOŻNA, IŻ MIMO WSZYSTKO TRYBUNAŁ ZWOŁA.

Oczywiście, że nowela taka musi być uchwalona przez sejm i senat. Sesja jednak jest zamknięta.

Przypomniano sobie jednak, że art. 25 konstytucji obowiązuje Prezydenta Rzeczypospolitej do zwołania sesji sejmu na żądanie jednej trzeciej ogólnej ilości posłów, t. j. 148 posłów. Od chwili doręczenia p. Prezydentowi Rzplitej tego życzenia posłów, pod którym figurować ma 148 podpisów poselskich—zwołanie sejmu nastąpić musi nie dalej, niż w ciągu dwuch tygodni. Wczoraj wyszło na jaw, że

TA ILOŚĆ PODPISÓW JUŻ JEST ZEBRANA,

a mianowicie przed zamknięciem ostatniej sesji budżetowej stronnictwa lewicy zredagowały odpowiednie podanie do p. Prezydenta i zebrały odpowiednią ilość podpisów. Podanie nie zawiera tylko daty. Wystarczy datę wstawić i podanie posłać na Zamek — a sprawa jest załatwiona...

Jednocześnie wczoraj (również w bufecie) przypomniano marszałkowi Daszyńskiemu, że w myśl art. 11 regulaminu sejmowego jest on obowiązany „do strzeżenia godności sejmu". Posłowie dopatrywali się w nazwaniu sejmu przez Marszałka Piłsudskiego „łajdanem poselskim" uchybienia godności, podsuwali marszałkowi Daszyńskiemu myśl wystąpienia z protestem. Marszałek Daszyński przyjął tę propozycję i

...ZAREAGOWAŁ, A MIANOWICIE...

zabronił raz na zawsze sprzedaży wódki w bufecie sejmowym...

***

O zaczepionych przez Marszałka Piłsudskiego trzech posłach, głównych oskarżycielach b. min. Czechowicza mówiono wczoraj w Warszawie, że jest to „łajda trojka".

Artykuł marszałka Piłsudskiego

wywołał przychylne echa w prasie zagranicznej.

WIEDEŃ, 8 kwietnia.

Agencja Telegraficzna „Express".

Cała prasa wiedeńska i węgierska podaje duże streszczenia ważniejszych ustępów artykułu Marsz. Piłsudskiego nie opatrując ich żadnemi komentarzami.

***

RZYM, 8 kwietnia.

Agencja Telegraficzna „Express".

Prasa włoska na marginesie artykułu Marsz. Piłsudskiego zaznacza, iż artykuł ten jest dowodem że parlament w państwie gdzie istnieją liczne i drobne stronnictwa polityczne jest zbędnym bowiem nie może w tych warunkach harmonijnie pracować rząd z parlamentem Piłsudski pozatem że jest dobrym dyplomatą w pierwszym rzędzie jest żołnierzem i obce mu są dyplomatyczne wykręty. Z prawdziwie żołnierską szczerością powiedział to co sądzi o parlamencie. Głosy prasy o mowie Marsz. sa nader przychylne.

W Ameryce upały — w Europie mrozy.

NEW YORK, 8 kwietnia.

(Agencja Telegraficzna „Express")

W przeciwieństwie do Europy panują tu wielkie upały. Dziś w New-Yorku i Waszyngtonie notowano 30 st. Cels. po wyżej zera. Dzień dzisiejszy był najgorętszy w Chicago. Upałów takich w tym mieście nie notowano od 56 lat.

LOZANNA, 8 kwietnia.

Silna nawałnica śnieżna spowodowała przerwanie komunikacji kolejowej między Biere a Morges. Pociąg kurjerski został całkowicie przez zwały śniegu zablokowany. Lokomotywa tego pociągu uległa wykolejeniu.

Poseł Walnicki

ukrywał się w Warszawie.

Moskwa 8 kwietnia.

„Izwiestja" donoszą, że wydany sądom przez sejm poseł ukraiński Walnicki, o którym przypuszczano, że zbiegł do Moskwy, ukrywał się dotychczas w Warszawie, gdzie obecnie aresztowano go.

Wicemin. Gliwic ministrem skarbu?

Dziś będzie on przyjęty przez Prezydenta Rzeczypospolitej.

Warszawski koresp. „Republiki" (B) telefonuje:

Dziś rano powraca do Warszawy z Paryża p. wicemarszałek senatu Gliwic, który ma być przyjęty przez p. Prezydenta Rzplitej. Do konferencji tych przywiązywana jest duża waga, zważywszy, że wicemarszałek p. Gliwic otrzymać ma propozycję objęcia teki ministra skarbu w formowanym gabinecie. P. Prezydent powrócił ze Spały wczoraj w południe.

Prezydent Ziemięcki w Warszawie

odbył konferencję w ministerstwie spraw wewnętrznych.

Warszawski korespondent „Republiki" (B) telefonuje:

Prezydent m. Łodzi p. Ziemięcki odbył wczoraj dłuższą naradę z dyrektorem departamentu samorządowego w ministerstwie spraw wewnętrzn. p. Strzeleckim na temat budżetu miasta Łodzi, który przesłany został władzom nadzorczym do zatwierdzenia.

Narada p. Ziemięckiego z p. Strzeleckim była nader potrzebna, gdyż jak się okazało wczoraj ministerstwo spraw wewnętrznych poczyniło w budżecie miasta Warszawy olbrzymie skreślenia, szczególnie ze sum przewidzianych na wydatki kierujących czynników miejskich.

Znana aktorka Gorczyńska

zawieszona w prawach członka Z.A.S.P-u na rok

Z Warszawy donoszą:

W dniu wczorajszym sąd koleżeński Z. A. S. P. wydał wyrok w głośnej sprawie aktorki p. Gorczyńskiej.

Wyrok sądu Z. A. S. P-u brzmi.

P. Marja Gorczyńska zostaje wyrokiem sądu koleżeńskiego zawieszona w prawach członka Z. A. S. P-u na 1 rok.

Oznacza to, że po ukończeniu obecnego kontraktu z teatrami miejskiemi p. Gorczyńska nie będzie mogła występować w żadnym z teatrów w Polsce, aż do przywrócenia jej w prawach członkowskich związku.

Litwinow w Wiedniu.

Wiedeń, 8 kwietnia.

Dziś w godzinach popołudniowych przybył tu Litwinow wraz z żoną i osobistym sekretarzem. W godzinach wieczorowych Litwinow opuścił Wiedeń udając się w dalszą podróż do Genewy.

Angielski minister pracy w Gdyni.

GDYNIA, 8 kwietnia.
Polska Agencja Telegraficzna

Dziś po południu przybył tu angielski minister pracy lord Londonderry, który zwiedził port w Gdyni.

Pobyt angielskiego ministra ma charakter ściśle prywatny.

Większość żydowska
w radzie miejskiej Grodna

Wczoraj odbyły się w Grodnie wybory do Rady miejskiej. Z pośród 17 list komisja wyborcza zatwierdziła tylko 7, resztę — unieważniono ze względów formalnych.

Na 24.800 osób uprawnionych do głosowania oddano 13.799 głosów.

Lista BezpartyjnegoBloku uzyskała 1.974 głosy i 5 mandatów, PPS. — 1702 głosy i 4 mandaty, Ch. D. — 2.161 głosów i 6 mandatów, prawosławni — 661 głosów i 1 mandat.

Z list żydowskich Bund zebrał 1.589 głosów i 4 mandaty, Blok narodowy żydowski — 5.473 głosy i 15 mandatów.

Jeden z wyborców, nazwiskiem Mowsza Blaetter, w trakcie oddawania swego głosu nagle zaniemógł i zmarł na udar sercowy.

Epizod ten wywołał wśród ludności żydowskiej wielkie poruszenie.

Aresztowania komunistów na Łotwie.

Ryga, 8 kwietnia.
Polska Agencja Telegraficzna

Urząd polityczny zakończył dochodzenie w sprawie centralnego komitetu partji komunistycznej Łotwy, rozpoczęte w dniu 15 marca w którym to dniu komitet centralny został zaskoczony, gdy odbywał posiedzenie.

Dalsze rewizje doprowadziły do nowych aresztowań. Stwierdzono przytem że w sprawę tę wmieszanych jest 40 osób. Wszystkie te osoby zostały oddane do dyspozycji sędziego śledczego do spraw szczególnej wagi.

Mrzonki bałtyckich monarchistów.

Ryga, 8 kwietnia.

Dziennik łotewski „Pedaja" podaje, że monarchiści państw bałtyckich postanowili utworzyć związek, mający na celu zmianę konstytucji w myśl zasad monarchistycznych.

Głównem zadanem tego związku ma być stworzenie nowego państwa pod nazwą Baltia. W skład nowego państwa weszłaby Litwa, Łotwa i Białoruś.

Na czele królestwa miałby stanąć król wyposażony we władzę dyktatorską na wzór Italji. Jako kandydata do tronu wymieniają szwedzkiego księcia Bernadotta.

Fiasco wizyty przemysłowców
angielskich w Moskwie

Berlin, 8 kwietnia.
(Agencja Telegraficzna „Express")

Tellunion donosi z Moskwy, iż bawiący tam przedstawiciele angielskiego handlu i przemysłu, wobec których już raz ustosunkował się nieprzychylnie prezes Banku Państwa Piatakow, ponieśli obecnie nową porażkę, mianowicie kierownik sowieckiej floty powietrznej oświadczył przedstawicielom firmy Arnstrouga, że Sowiety nie potrzebują sprowadzać z Anglji aeroplanów, ponieważ posiadają własne fabryki, które w zupełności kryją zapotrzebowanie rynku wewnętrznego w samoloty i motory.

44 tysiące kg. złota
wysłały Niemcy do Paryża

Bruksela, 8 kwietnia.

Wczorajszym wieczornym pociągiem międzynarodowym Berlin—Bruksela—Paryż przejechał przez stolicę Belgji transport 44.000 kilogramów czystego złota.

Transport ten przeznaczony na niemieckie spłaty reparacyjne konwojowało 28 urzędników niemieckich.

Zjazd N. P. R.-lewicy w Poznaniu.
Stronnictwo to domaga się wzmocnienia władzy Prezydenta i zniesienia senatu.

Poznań, 8 kwietnia.

W niedzielę odbył się w Poznaniu nadzwyczajny zjazd delegatów N.P.R.-lewicy. Prezes frakcji poselskiej poseł Ciszak wygłosił referat o ostatnich wydarzeniach politycznych w łonie rządu i na terenie sejmu, dalej w sprawach polityki gospodarczej i polityki zagranicznej oraz o budżecie.

Po przemówieniu sprawozdawcy posła Ciszaka zjazd uchwalił szereg rezolucji, m. in. iż stoi wiernie przy ideologji pierwszego marszałka Polski i budowniczego państwa Józefa Piłsudskiego w sprawie zmiany konstytucji, dalej zjazd wyraził się za wzmocnieniem władzy Prezydenta i rządu oraz za zapewnieniem ciągłości rządów, co leży w interesie państwa i klasy pracującej. W końcu zjazd oświadcza się przeciwko ograniczeniu praw wyborczych a za zniesieniem senatu.

Zarzuty przeciw b. min. Romockiemu
są bezpodstawne—orzekł sąd marszałkowski.

Korespondent „Republiki" (B) telefonuje:

Przed kilku tygodniami wielkie wrażenie wywołały zarzuty jakie poseł Kapeliński postawił na posiedzeniu komisji budżetowej sejmu b. min. komunikacji p. inż. Romockiemu. Zarzuty te odnosiły się do robót kolejowo-budowlanych sp. akc. „Tor". Poseł Kapeliński przedstawił jakieś dokumenty, które świadczyć miały, iż inż. Romocki jest współwłaścicielem tego towarzystwa. Wczoraj sąd marszałkowski zwołany dla zbadania tej sprawy ogłosi wyrok w którym stwierdza, że zarzuty posła Kapelińskiego nie mają żadnych podstaw, że inż. Romocki jeszcze przed objeciem stanowiska ministra ze spółki „Tor" wystąpił, co zostało należycie wniesione do rejestru sądowego.

W konkluzji sąd marszałkowski stwierdził, iż poseł Kapeliński stawiając swe zarzuty działał lekkomyślnie a zarzutów tych niczem poprzeć nie mógł.

Apanasiewicz zostanie pochowany
na cmentarzu prawosławnym w Baranowiczach.

Po krwawej zbrodni w Baranowiczach zapanował spokój.

Prokurator Chodecki wyjechał wczoraj do Nowogródka, zabierając ze sobą dowody rzeczowe, które spoczęły w archiwum sądowem.

Z inicjatywy starosty p. Lubańskiego, władze administracyjne postanowiły wypłacać rodzinie po zmarłym policjancie ś. p. Żelazkowskim zasiłek pieniężny.

Rodzina ś. p. Żelazkowskiego otrzyma również ustawowy zasiłek z kasy samopomocy policyjnej.

Ojciec ś. p. Żelazkowskiego, staruszek, ze względu na swój sędziwy wiek, nie przybył na pogrzeb do Baranowicz. Mieszka on w województwie warszawskiem, w Lipnie.

Stan zdrowia rannego referenta wydziału bezpieczeństwa Kucharkowskiego który przebywa w klinice chirurgicznej uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, jest nadal bardzo ciężki. Operacji wyjęcia kuli dotychczas nie można dokonać.

Apanasiewiczowa pozostaje w areszcie komisarjatu policji w Baranowiczach. Decyzja co do przewiezienia jej do więzienia na Łukiszkach w Wilnie narazie jest odwołana z powodu stanu zdrowia.

Kwestja pogrzebu Apanasiewicza dotąd nie jest zdecydowana.

Pomimo, iż ministerstwo spraw zagranicznych w ubiegłą sobotę zawiadomiło w drodze urzędowej poselstwo sowieckie w Warszawie o śmierci Apanasiewicza, dotąd niema ze strony tegoż poselstwa żadnego znaku.

Jeżeli w ciągu dnia dzisiejszego ze strony poselstwa sowieckiego nie będzie w tej sprawie odpowiedzi, Apanasiewicz będzie pochowany jutro za cmentarzem prawosławnym w Baranowiczach w miejscu przeznaczonem dla samobójców.

Nieudany zamach na gubernatora w Nowym Jorku.
Maszynę piekielną, ukrytą w paczce, wykrył urzędnik pocztowy.

NOWY JORK, 8 kwietnia.

Podczas porządkowania paczek na głównej poczcie w Nowym Jorku jeden z urzędników potrącił laską przesyłkę, adresowaną do gubernatora stanu nowojorskiego Roosevelta.

W tej chwili z paczki począł się wydobywać z cichym sykiem dym. Urzędnik miał na tyle przytomności umysłu, że niezwłocznie paczkę wrzucił w wodę.

Jak wykazały badania specjalistów, była to maszyna piekielna, zawierająca 6-calową bombę dynamitową. Zapalnik maszyny skonstruowany był z kilku przymocowanych do sprężyny zapałek i szorstkiego papieru, o który zapałki pocierając się, przy najmniejszym ruchu, spowodowałyby wybuch.

Walka komunistów z policją w Rumunji
8 osób rannych, 250 aresztowanych

BUKARESZT, 8 kwietnia.

Wmieście Temeszwarze doszło do krwawych rozruchów z komunistami. Za zezwoleniem min. spraw wewn. odbywał się tu kongres komunistycznych zjednoczonych syndykatów, który miał się zakończyć w dniu 5 b. m. Wobec nie wyczerpania porządku dziennego kongresu prezydjum zwróciło się do władz o zezwolenie na przedłużenie obrad kongresu władze jednakże się na to nie zgodziły, wobec czego uczestnicy kongresu nie opuścili lokalu obrad. W międzyczasie zmarł jeden z uczestników kongresu z prowincji, komuniści chcieli to wykorzystać dla manifestacji rzekomo żałobnej. Lekarz policyjny nakazał natychmiastowe pogrzebanie zwłok ze względu na rozkładanie się ciała. Władze zezwoliły komunistom na urządzenie uroczystości pogrzebowych tylko na terenie cmentarza. Dowiedziawszy się o tem uczestnicy kongresu, zabarykadowali się wraz z włokami w siedzibie obrad kongresu. Gdy przybyła policja wraz z prokuratorem celem odebrania zwłok została powitana salwą rewolwerową w wyniku której rannych zostało 2 policjantów i 4 żandarmów. Po salwie policyjnej władze wkroczyły do lokalu aresztując 250 osób. W starciu z policją 2 komunistów zostało rannych. Lokal został opieczętowany do czasu zakończenia śledztwa.

Trzęsienie ziemi we Włoszech.
Wezuwjusz znów czynny

Rzym, 8 kwietnia.

„Corriere della Sera" donosi w telegramie iskrowym, że północne i środkowe Włochy zostały wczoraj nawiedzone silnem trzęsieniem ziemi, które się kilkakrotnie powtarzało. W Rimini zapadły się dwa gmachy urzędowe oraz jeden gmach fabryki. Wysoki komin fabryczny runął, rozbijając dwa dachy. Liczba zabitych dochodzi do 10-ciu.

Równocześnie donoszą z Neapolu, że wulkan Wezuwjusz od kilku dni ożywił swą działalność w zastraszający ludność sposób. Z otworu wulkanu wydobywa się wysoki słup płomieni, otoczony czarnemi kłębami dymu. Od czasu do czasu uderzają na znaczną wysokość kamienie i gorąca lawa, która rozlewa się po stokach.

Sprawcy włamania
do skarbca „Discontogesellschaft" nie schwytani

Berlin, 8 kwietnia.
Agencja Telegraficzna „Express".

Tajemnica włamania do skarbca banku „Diskontogesellschaft" w Berlinie okazuje się za niemożliwą do wyjaśnienia. Podejrzani o udział w zamachu dwaj bracia Zaas, którzy byli aresztowani, zostali obecnie zwolnieni z aresztu. Śledztwo bowiem nie dostarczyło żadnych dowodów ich winy. Bezpośrednio po ich uwolnieniu, zgłosili się oni do prokuratora z protestem przeciwko postępowaniom urzędników policyjnych którzy mieli ich maltretować i bić podczas przesłuchania, chcąc w ten sposób zmusić ich do przyznania się do winy.

Król złodziei
aresztowany w Los Angelos.

Los Angelos, 8 kwietnia.
(Polska Agencja Telegraficzna)

Aresztowano tu osobnika, oskarżonego o dokonanie przeszło 100-tu kradzieży, przyczem ofiarami jego były przedewszystkiem znane gwiazdy filmowe m. in. Jackie Coogan i Jack Pickford, którym aresztowany skradł klejnoty wartości 80.000 dolarów.

Strzały w parlamencie indyjskim.

Delhi, 8 kwietnia.
Polska Agencja Telegraficzna

Dziś w chwili, gdy przewodniczący zgromadzenia ustawodawczego Patel wstał ze swego miejsca, by wygłosić przemówienie, do przepełnionej sali rzucono dwie bomby, z których jedna upadła tuż koło ministra finansów sir George Schustera. Skutkiem powstałej paniki kilku członków zgromadzenia odniosło rany. Aresztowano dwuch mężczyzn, przy których znaleziono rewolwery.

100-lecie prasy rumuńskiej.

Bukareszt, 8 kwietnia.
(Polska Agencja Telegraficzna)

Prasa rumuńska święci w dniu dzisiejszym 100-lecie swego istnienia. Dzienniki rumuńskie wychodziły wprawdzie sporadycznie i przed r. 1829, lecz prawdziwy rozwój prasy datuje się dopiero od tegoż roku. Dnia 8 kwietnia 1829 roku zaczyna ukazywać się w Bukareszcie pismo „Curierul Remanesc" (Kurjer rumuński), redagowany przez Heliade Radulescu, a 1-go czerwca tegoż roku w Jassach pismo „Albina Remanesca" (Pszczoła rumuńska), redagowane przez Jerzego Asaki.

KOT SIĘ OBUDZIŁ...

Gdyby ktokolwiekbądź, prócz istotnego Autora, nadesłał do redakcji naszej „Dno oka", artykuł ze względów formalnych nie byłby wydrukowany. O „Dno oka" jednak ubiegały się wszystkie nieomal pisma polskie„ a prawo wydrukowania tego artykułu otrzymało tylko kilkanaście najpoważniejszych dzienników w kraju, które najskrupulatniej, co do przecinka, wydrukowały absolutnie wszystko. Nawet staruszek „Czas" krakowski, który z niewinnego feljetonu Boya skreśla co ostrzejsze wyrażenie, aby nie kaleczyło arystokratycznych uszu czytelników, z największą rewerencją odniósł się do „Dna oka".

Musi być jakaś głębsza tego przyczyna.

Jest nią osoba Autora. Piłsudski ma swoje prawa. Piłsudskiego nie można mierzyć miarą normalnie publicystyczną, ani polityczną.

Nasze drobne normy t. zw. towarzyskie nie mogą być brane pod uwagę przez Piłsudskiego, który może czuć się uprawniony do używania nieco innego języka, jeśli mu ten środek ma być pomocny przy doścignięciu pewnego celu. Nie od dzisiaj już tego języka używa, nie od dziś temi aż zanadto konkretnemi pojęciami operuje. Od słynnego jego przemówienia na którymś zjeździe legjonistów, gdzie zainaugurował pierwszy publiczny występ słów na „d" i na „k", już mogliśmy się do tego przyzwyczaić...

Gdyby się to jeszcze komu nie podobało — trudno... Będzie mógł wtedy nie bez racji powiedzieć, że Piłsudski nie odznacza się wyszukanym językiem i wersalskiemi manjerami. Aczkolwiek kto widział Marszałka na posadzce salonów, powie z pewnością inaczej, ale niech i tak będzie! Każdy człowiek ma swoje wady, skoro więc ktoś chce, może powiedzieć, że Marszałek nie jest ...majowym kawalerem...

Psychiczna analiza.

Mniejsza o literaturę i takie czy inne metody elegancji w słowie i piśmie. Ponad tą całą literaturą stoi poważny głęboki sens życiowy enuncjacji, która doprawdy dotyka dna. Nie będziemy taić, że w bardzo wielu kołach „Dno oka" nie zostało zrozumiane i osądza się je tam pod jednostronnym i dość prymitywnym kątem: „Można było to samo powiedzieć w innej formie!"...

Piłsudski też jest człowiekiem... Jego nerwy, z takim wysiłkiem w ciągu lat i miesięcy trzymane na uwięzi, też mogą czasem unieść się! Po wyczerpującej chorobie, kiedy Marszałek sam o sobie mówi, że jedną nogą stał już na tamtym świecie, nie ulega wątpliwości, że w długim, trudnym artykule strzępi się cierpliwość i spokój i ujawnia się pewna nawet, powiedzmy, zaciekłość. Ale to nie jest ważne! To nie jest sedno rzeczy!

Ważne jest, to, co Piłsudski mówi o państwie i o praktycznej polityce i dopiero, kiedy z literackiego ujęcia rzeczy dojdziemy do jądra sprawy, wówczas uwypukla się rzecz najważniejsza: zimna, żelazna logika, tak właściwa Piłsudskiemu i jasny cel, do którego Piłsudski zmierza.

Stosunek Piłsudskiego do sejmu.

Jakie są najważniejsze momenty polityczne w artykule Piłsudskiego?..

Absolutnie negatywny stosunek do sejmu. O tem, co jeszcze niedawno mówił premjer Bartel o konieczności współpracy z sejmem i o konstytucyjnem poddaniu się przez rząd przedstawicielstwu narodowemu—niema już obecnie mowy. Marszałek wskazał na olbrzymią przepaść, jaka istnieje pomiędzy nim a sejmem. Zresztą, nie od dziś jest on już przeciwnikiem obecnego systemu parlamentarnego.

Od pierwszego zebrania posłów po przewrocie majowym (przemówienie na Zamku) aż po dzień dzisiejszy Marszałek wysuwa nieustannie swój nieżyczliwy stosunek zarówno do każdorazowego sejmu, jak i do ogólnych metod jego prac.. Wchodzi on niekiedy w detale pożądanej reformy; niedawno nprz.: dowodził, że referentem generalnym w komisji sejmowej powinien być zawsze odpowiedni minister. Nigdze jednak Piłsudski nie ujawnił pozytywnie swego programu parlamentarnej reformy a stąd wysnuć można wniosek, że nie uważa obecnie za możliwą współprace z jakimkolwiekbadź parlamentem.

Jeśli w dwuch miejscach Marszałek wspomina korzystnie o BB., to jednak w żadnym wypadku jego słowa nie wychodzą ponad poziom zdawkowego komplimentu.

Jaki jest praktyczny cel pogardliwej enuncjacji Piłsudskiego o sejmie?

Przemówienie na Zamku przed trzema laty zlikwidowało moralnie sejm ówczesny.

Artykuł niedzielny tak czy inaczej ośmiesza i bije w dzisiejsze zgromadzenie poselskie. Przyczepienie do sejmu pogardliwego przezwiska, obniżenie autorytetu każdego z oddzielna posła musi wśród najszerszych mas odegrać swoją rolę.

Ne będziemy tutaj rozważać zaasdniczej kwestji, czy odruch antyparlamentarny jest zasadniczo wskazany. Konstatujemy tylko fakty pewne i sądzimy, że sejm odrzucający a limine projekty reformy konstytucji oraz stawiający przed Trybunał Stanu ministra musiał zostać uderzony.

Inaczej nie mogłaby zostać rozwiązana kwestja: kto będzie rządził: Piłsudski czy sejm?

Zapytanie zostało postawione tak jaskrawo i podkreślone tak wyraźnie w „Dnie oka", że zdaje się nie ulegać wątpliwości, kto będzie rządzić doprawdy.

Stosunek sejmu do Piłsudskiego.

Ogólne zainteresowanie wzbudza problem, jak się sejm ustosunkuje do rządu po tem, co zaszło. Widzieliśmy już raz, że po solidnem kopnięciu sejm uchwalił szerokie pełnomocnictwa dla prezydenta Rzeczypospolitej.

Zdaje się, że tak będzie i tym razem.

Czy Piłsudski nie mówi w swym artykule, że oczekiwał, iż sejm będzie miał tyle przynajmniej logiki, aby po awanturze z Czechowiczem odrzucić budżet Bartlowi?

Piłsudski ma wstręt do słabości i krętactwa, a

LICZY SIĘ TYLKO Z PRAWDZIWA SIŁĄ.

Gdyby sejm składał się z ludzi mocnych, mogących z godnością pokazać pięść, kiedy ich się kopie, Marszałek byłby mógł wyciągnąć dłoń do sejmu, jako do czynnika pracy, w którego ręce można spokojnie złożyć losy państwa.

Ale sejm tyle razy tchórzył, tyle razy przyjmował z pokorą kije, i tyle razy lizał łapę, że i tym zapewnie razem po jakichś tam ceregielach ukorzy się i zaakceptuje fakty dokonane.

Czyż nie wskazują już na to posunięcia w prasie partyjnej? Przecież wskazywaliśmy, że największe organy opozycji, jakgdyby nabrały wody w usta i ani mru-mru. Niema mowy ani o rzeczowej obronie, ani też przynajmniej o robieniu silniejszego nastroju opozycyjnego. Musimy tu uwzględnić fakt, że sytuacja opozycji jest bardzo trudna. Dotychczas walczyła ona z sanacją, z legionistami, brygadami, pułkownikami, bartlowcami, blokiem bezpartyjnym, ale nie walczyła osobiście z Piłsudskim.

Maksyma Daszyńskiego: „Niezdrowo jest bić się z Józefem!" — była wszędzie stosowana w pełni. Dzisiaj pod artykułem podpisany jest sam Józef Piłsudski, jako człowiek, a nawet nie jako minister.

Opozycja, szczególnie lewicowa, musiałaby zaatakować Piłsudskiego osobiście, a to jest nieco trudne.

Jedno mruknięcie.

Chcemy podkreślić tutaj jeszcze jeden ciekawy moment polityczny. Piłsudski pisze, że był ciężko chory i chwilami nawet myślał o tem, że może zbliża się śmierć. Społeczeństwo nie widziało, jak wszystko to, co siedziało pocichu po kątach, nagle podniosło głowę, wówczas każdy czuł, że

KOTA NIEMA, BO MYSZY TAŃCZĄ.

Piłsudski mruknął i wyciągnął pazur, i nagle, jakby makiem zasiał dokoła.

Marszałek stwierdził, że może w każdej chwili objąć rząd i ponosić zań pełną odpowiedzialność. Niewiadomo, czy się tak stanie, ale to wiadomo, że Piłsudski energicznie powraca do czynnej polityki.

Przesilenie gospodarcze.

Słyszeliśmy tu i owdzie — słyszymy nawet raz wraz — że ostre posunięcie Piłsudskiego wywoła szkodliwe skutki. Że może ucierpią na tem wszystkiem interesy państwa.

Jesteśmy zwolennikami spokoju i ładu i uważamy, że każdy czynnik mącący jest wysoce dla Polski szkodliwy. W niedzielę jednak stało się coś innego. Centralnym zagadnieniem Polski dzisiejszej nie jest ani zmiana konstytucji, ani zagadnienie parlamentaryzmu i dyktatury, ani to, ilu i jakich mamy posłów.

Ostatecznie są to dla narodu drobnostki w porównaniu z tem kapitalnem zagadnieniem, jakim jest problem gospodarczy. Zdaje się, że dzisiaj już całe społeczeństwo polskie potrafi sobie uprzytomnić, że

GROZI NAM LADA MIESIĄC KATASTROFA.

Słaby ekonomiczny organizm Polski nie może oprzeć się silnym wichrom międzynarodowego kryzysu. Nie możemy tutaj, pisząc na całkiem inny temat, poddawać analizie, dlaczego panuje dzisiaj w Polsce przesilenie ekonomiczne. To też wystarczy, jeśli powiemy, że od wielu już miesięcy gotówka płynie z Europy do Ameryki; że Stany Zjednoczone przeżywają paroksyzm spekulacji; że poważne tranzakcje pożyczkowe na wielkich rynkach są dziś nieomal niemożliwe; że dawne pożyczki wsiąkły już w inwestycje, a brak środków obrotowych dobija gospodarkę polską.

W tych warunkach rzeczą wagi życiowej jest

RATUNEK EKONOMICZNY I NIC WIĘCEJ.

Zdajemy sobie sprawę, że celowy rząd Polski musi być tworzony pod tem jedynem hasłem, i bez jakiegokolwiek cienia demagogji. Wedle tego co mówią w lepiej poinformowanych sferach, kandydatura gen. Sosnkowskiego na premjera związana jest z nastawieniem rządu pod kątem wielkoprzemysłowym i wielkoagrarnym. Mniejsza z tem, czy to się nam podoba czy społeczny radykalizm może znaleźć tu zaspokojenie swych dążeń.

Choroby leczą się gorzkiemi lekarstwami, a bolesne operacje przynoszą ulgi w cierpieniach. Jeżeli społeczeństwo chce, ażeby wykurować je z poważnej choroby miłem łaskotaniem i słodkiemi potrawkami — to, naturalnie, do niczego nie dojdziemy...

Czy rząd interesów gospodarczych, powiedzmy otwarcie, nawskroś kapitalistyczny, może współpracować z sejmem, w którym większość stanowią socjaliści, radykałowie, komuniści i małorolni? Oto jest głęboki historjozoficzny powód, dla którego Piłsudski bije w sejm, jak obuchem.

I tutaj obojętne są wszelkie wersalskie ukłony i dobre manjery. Tutaj chodzi o gospodarcza naszą egzystencję, o kawałek codziennego chleba i o to, aby złotówka, którą mamy w kieszeni, nie kurczyła swej wartości, jak za czasów inflacji.

Piłsudski i zagranica.

Pozostaje jeszcze jeden bardzo poważny problem: jak ustosunkuje się zagranica do enunciacji w rodzaju „Dna oka"? Artykuł Piłsudskiego był bombą, ale przecież widzieliśmy, że ten sam Autor potrafił przed trzema laty miotać prawdziwe bomby na rząd Witosa, a jednak, kiedy mury Warszawy drżały od wystrzałów i lała się krew... kurs dolara spadał.

Niema się czego bać zagranicy. Piłsudski łatwiej potrafi dogadać się z zagranicą aniżeli z Polską. Piłsudski zagranicą jest rozumiany, podczas gdy u nas jest tylko albo kochany, albo nienawidzony. Piłsudski, który potrafił zagrać na wszystkich klawiszach międzynarodowej polityki i posadzić Polske na właściwem miejscu w koncercie światowym, który potrafił tak wspaniale poprowadzić sprawę Wilna, zawrzeć regionalny pakt Kelloga z Rosją, podporządkować nam politycznie Rumunję, bez zarzutu sterować trudną nawą polityki zagranicznej — ten Piłsudski jakoś się zagranicy nie boi, a jednak bardziej się liczy z Londynem, Waszyngtonem, Tokio, Paryżem, Berlinem i Rzymem, aniżeli wszystkie mędrki i mydłki warszawskie razem.

***

Może właśnie dzięki oryginalności formy, zastraszającej tylu ludzi, artykuł Piłsudskiego tak głośnem echem odbija się po kraju.

Może właśnie była to umyślna metoda, którą Piłsudski zastosował z całą świadomością.

Tacy ludzie mają swoje prawa i miara krawca nie będziemy mierzyć Fidjasza.

Czesław Ołtaszewski.

Zjazd gwiaździsty

automobilistów do Łodzi.

Przygotowania automobilklubu łódzkiego do zjazdu gwiaździstego i wyścigu płaskiego w d. 12 maja r.b. są w pełni. W dniu dzisiejszym odbędzie się posiedzenie komisji Sportowej Ap.

Tegoroczny zjazd gwiaździsty do Łodzi nie ma charakteru oficjalnego, przyczem celem jego jest ściągnięcie do Łodzi jaknajwiększej ilości wozów, co się da uzyskać przez to, że zaliczona będzie przestrzeń już od 140 klm. (odległość Warszawy od Łodzi). Projektowana jest nagroda za zjazd do Łodzi, dla zawodnika, który dokona wyczynu poważniejszego, przebywając drogę nie mniejszą, niż 1.000 kilometrów.

Trasa biegu płaskiego w dniu 12 maja nie została jeszcze obrana, albowiem dotychczasowy stan dróg uniemożliwił ich zbadanie. Pod uwagę brane są następujące trzy odcinki dróg: 1) Pabjanice — Łask, 2) Rzgów — Wiskitno i 3) Lutomiersk — Aleksandrów (trasa zeszłoroczna). Sam wyścig podzielono na kategorje w myśl regulaminu AIACR. Wyścig odbędzie się na dystansie 5-kilometrowym ze startu stojącego. Dopuszczone będą wozy sportowe i wyścigowe.

Jak się dowiadujemy, przepowiedziany jest cały szereg nagród: za najlepszy wynik dnia, za zwycięstwo w klasie samochodu sportowego, dla uczestników w klasyfikacji ogólnej, ŁAK — dla członków klubu na własnym samochodzie na zasadzie handicapu, dla pani, która osiągnie największą szybkość dnia, a nie zdobyła żadnej z poprzednich nagród, za największą szybkość dnia na samochodzie zamkniętym (limuzyna, conduite interieure), dla członka ŁAK za najlepszy wynik dnia (nagroda p. Al. Schichta) i w. innych.

Prace przygotowawcze w toku.

Wszystkie przeszkody usunięto

Może więc ustanie nareszcie bezpłodne przelewanie z pustego w próżne.

Jak wiadomo, prace komitetu budowy kolejki Łódź—Rokiciny—Tomaszów uległy ostatnio pewnej przerwie, wobec wątpliwości powstałych w kołach radzieckich co do kwestji udziału radnych w tym komitecie.

Celem usunięcia tych wątpliwości i zabezpieczenia na przyszłość normalnego toku prac zainteresowani radni zwrócili się po opinję do wydziału prawnego magistratu, który po wszechstronnem zbadaniu sprawy orzekł, iż **udział radnych w wymienionym komitecie nie koliduje z przepisami tymczasowego dekretu o samorządzie miejskim, lecz, przeciwnie, idzie najzupełniej po linji interesów miasta.** Identyczne stanowisko zajął również urząd wojewódzki w charakterze władzy nadzorczej, który orzekł również, iż **udział radnych w komitecie jest dopuszczalny.**

W związku z tem w najbliższych dniach odbędzie się posiedzenie konwentu senjorów rady miejskiej, na którem ta kwestja zostanie ostatecznie zdecydowana. Należy przypuszczać, iż konwent senjorów, biorąc pod uwagę opinję urzędu wojewódzkiego, zajmie analogiczne stanowisko, a tem samem **komitet budowy będzie mógł podjąć normalną pracę.**

Jak wiadomo, sprawa przystąpienia do budowy tej kolejki **ciągnie się już od 7 lat,** tak, że magistrat obecny czyni energiczne wysiłki, celem usunięcia powstających trudności nie spuszczając z oka możliwości komplikacji, jakieby się wytworzyć mogły wrazie wygaśnięcia przyznanej miastu koncesji na budowę tej kolejki.

Bez paszportu — zagranicę.

Przyjemne i pożyteczne wycieczki statkami „Żeglugi polskiej".

Nasze sfery gospodarcze dotychczas wykazują zbyt małe zainteresowanie się wycieczkami morskiemi, organizowanemi przez P.P. „Żegluga Polska". A jednak brak tego zainteresowania nie da się niczem usprawiedliwić.

Wszak odbycie takiej podróży — to najłatwiejszy i najtańszy sposób wejścia w bezpośredni kontakt z zagranicznymi czy to importerami, czy eksporterami.

Poza taniością kosztów samego przejazdu w warunkach komfortowych, przy pierwszorzędnem utrzymaniu, niema też, co jest bodaj najważniejszem, kłopotliwych i uciążliwych zabiegów z uzyskaniem paszportu zagranicznego. Aby odbyć podróż na statku P.P „Żegluga Polska" wystarczy mieć zwykły krajowy dowód osobisty. Program zaś wycieczek jest tak ułożony, że może zadość uczynić każdemu wymaganiu. Są podróże, podczas których statek odwiedza cały szereg miast portowych, zatrzymując się w nich jeden lub dwa dni, są również podróże z pobytem w danym kraju od 10 do 15 dni, przyczem turyści mają możność zwiedzić cały szereg miast wewnątrz kraju.

Czy takie połączenie pożytecznego z przyjemnem nie powinno wzbudzić zainteresowania naszych businessmen'ów? Myślimy, że tak!

Informacji co do tych podróży udzielają: P.P. „Żegluga Polska", wydział pasażerski w Gdyni, agentury Międzynarodowego T-wa wagonów sypialnych, oddziały Polskiego Biura Podr. „Orbis" i Pierwsze Polskie T-wo kąpieli morskich w Warszawie.

RADJOPROGRAM

WTOREK, 8 KWIETNIA.

11.56 — Sygnał czasu, hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie, komunikaty. 12.10 — Koncert płyt gramofonowych. 13,00 — Komunikaty. 15.10 — Odczyt p. t. „Francja i Polska w rozwoju dziejowym" — prof. Henryk Mościcki. 15.35 — Odczyt p. t „Saperzy, ich znaczenie i rola w wojsku" — kpt Piasecki 16.00 — Chwilka lotnicza — inż Adam Karpiński. 16.15 — Program dla dzieci. Pogadankę historyczną p. t. „Odwet za klęskę pod Cecorą" wygłosi p. Zofja Szodebergowa. 17,00 — Odczyt p. t. „Wpływ ćwiczeń cielesnych i sportów na psychikę" — W. Prażmowska. 17.25 — Transmisja odczytu z Poznania. 17,35 — Koncerpt popołudniowy 18,35 — Recytacje. Transmisja z Wilna. 18.50 — „Rozmaitości". 19,10 — „Rozmowa prof. Bohdana Rychtera z Panią X". 20,30 — Koncert wieczorny. Komunikaty oraz retransmisje ze stacji zagranicznych.

Turniej szachowy

o mistrzostwo Polski w Królewskiej Hucie.

Drużynowy turniej szachowy o mistrzostwo Polski otworzył wojewoda dr. Grażyński, witając mistrzów polskich i życząc im, aby impreza ta przyczyniła się do podniesienia poziomu gry szachowej.

W pierwszej rundzie *Łódź zwyciężyła Poznań* w stosunku 5 do 1, Kraków pobił Śląsk w stosunku 4 do 2, zaś walka między Lwowem a Warszawą zakończyła się nierozegraną (3 do 3).

W drugiej rundzie *Łódź pobiła Kraków*, osiągając 3 i pół punktu przeciwko 2 i pół, Warszawa zdobyła Śląsk u Poznania 5 punktów, przegrywając 1, zaś Śląsk zwyciężył nieoczekiwanie Lwów w stosunku 3 i pół do 2 i pół.

Stan turnieju po drugiej rundzie: *Łódź 8 i pół punktu*, Warszawa 8, Kraków 6 i pół, Lwów i Śląsk po 5 i pół, Poznań 2.

KRONIKA

KWIECIEŃ **9** WTOREK

Dziś: Marii Kleofasowej
Jutro: Eeechjela

Wschód słońca o g. 4.55
Zachód słońca o g. 6.11
Wschód ks. o g. 5.07
Zachód ks. o g. 5.55
Długość dnia 11.47
Przybyło dnia 5.47

Warszawa — Łódź

Budowa kabla telefonicznego rozpocznie się za kilka dni.

Jak wiadomo, ministerstwo poczt i telegrafów postanowiło zbudować nowy kabel telefoniczny między Łodzią a Warszawą, celem udogodnienia komunikacji między stolicą a naszem miastem. Budowa kabla wyniesie 12 miljonów złotych i rozpocząć się ma już w przyszłym tygodniu.

W związku z powyższem udali się do Warszawy pp. wiceprez. Rapalski i ławnik Izdebski, którzy odbyli na ten temat konferencję w ministerstwie poczt i telegrafów. Przedmiotem obrad było wytknięcie odpowiedniej trasy kabla, chodzi o to bowiem, by nie znalazł się on pod jezdnią, co może wpłynąć ujemnie na czystość rozmów.

W konsekwencji przedstawiciele magistratu oświadczyli, iż doceniają ogromne znaczenie budowy kabla dla naszego miasta, wobec czego na odcinku trasy kabla, znajdującym się w mieście, będą przeprowadzone jaknajrychlej roboty regulacyjne i brukarskie.

Budowa olbrzymiego kabla da niewątpliwie zatrudnienie wielkiej ilości bezrobotnych. (a)

Apteki kasowe

nie będą zlikwidowane.

Przed kilku tygodniami aktualną stała się sprawa likwidacji aptek w kasie chorych.

Kasa chorych nawiązała pertraktacje z właścicielami aptek prywatnych, pragnąc uzyskać od nich odpowiedni 33 procentowy rabat i w tym wypadku zawrzeć musi stałą umowę. Apteki kasowe bowiem miały być zlikwidowane, ubezpieczeni zaś korzystaliby wyłącznie z leków, preparowanych przez apteki prywatne.

Związki zawodowe farmaceutów jednakże wystąpiły z memorjałem do zarządu kasy chorych, prosząc o reorganizację, a nie likwidację aptek i przyrzekając swą pomoc w tym kierunku. Prośbę swą motywowali oni tem, że przy fachowej reorganizacji, ceny przygotowania leków mogą być obniżone w bardzo znacznym stopniu.

Kasa chorych zgodziła się na tę prośbę, tembardziej, że pertraktacje z właścicielami aptek prywatnych nie dawały pożądanego rezultatu.

Jak się obecnie dowiadujemy, reorganizacja aptek kasowych, postępująca ciągle naprzód, dała dotąd bardzo dobre wyniki. Równocześnie przerwane zostały narady z aptekami prywatnemi, które nie godziły się udzielić rabatu w odpowiedniej wysokości. W związku z tem zarząd kasy chorych postanowił aptek kasowych nie likwidować, pozostawiając je na dotychczasowym stopniu. (i)

Rejestracja cudzoziemców

W dniu dzisiejszym winni zgłosić się do rejestracji w starostwie grodzkiem cudzoziemcy zamieszkali na terenie Łodzi o nazwiskach na litery B.

Jutro do rejestracji zgłosić się powinni również cudzoziemcy o nazwiskach na literę B.

Uroczystości majowe.

Przygotowania do 1 i 3 maja.

W przyszłym tygodniu odbędzie się posiedzenie organizacyjne komitetu obchodu święta narodowego 3 Maja.

Do komitetu organizacyjnego dokooptowani zostaną przedstawiciele władz rządowych, administracyjnych, wojskowych i samorządowych, oraz instytucji społecznych.

Dorocznym zwyczajem urządzony będzie po nabożeństwach w świątyniach wszystkich wyznań pochód, oraz defilada wojsk garnizonu, a wieczorem odbędzie się akademja i uroczyste przedstawienie w teatrze.

Komitet obchodu wyda odezwę do ludności z wezwaniem by wzięła udział w uroczystościach oraz udekorowała okna i balkony. (b)

***

W związku ze zbliżającem się świętem robotniczem I Maja, odbyła się konferencja przedstawicieli partji socjalistycznych, w której wzięli udział delegaci PPS., NSPP., „Bundu" i Poalej-Syon.

Postanowiono dorocznym zwyczajem urządzić wielki pochód przez miasto na groby poległych na Polesiu Konstantynowskiem, przyczem w pochodzie tym wezmą udział członkowie wyżej wspomnianych organizacji oraz klasowe związki zawodowe.

Dodatkowa komisja poborowa.

W czwartek, dnia 12 bm. w lokalu przy ul. Pomorskiej 18 urzędować będzie dodatkowa komisja poborowa, dla tych poborowych, którzy z jakiegokolwiek powodu dotychczas na komisji nie stawali.

Na komisję dnia tego winni stawić się zamieszkali w obrębie komisarjatów policji 2, 3, 5, 8, 9, 11. b.

Tylko na własne siły

liczyć może w roku bieżącym samorząd łódzki.

Śródmieście otrzyma nowe bruki.

Początek kwietnia jest zazwyczaj okresem rozpoczęcia miejskich robót sezonowych, prowadzonych przez zainteresowane wydziały. W roku bieżącym — niepomyślne warunki atmosferyczne odraczają przystąpienie do sezonowych prac inwestycyjnych, zaś niewyjaśniona dotąd sytuacja kredytowa miasta nie przyczynia się również do szybkiego i ostatecznego ustalenia programu robót, t. j. ich kolejności, tempa i zakresu.

W każdym bądź razie wydaje się rzecza pewną, że w swych tegorocznych zamierzeniach inwestycyjnych, których odbiciem jest preliminarz budżetu nadzwyczajnego,

miasto musi liczyć przeważnie na własne siły.

Rzecz prosta, że pociąga to za sobą konieczność znacznego zredukowania programu pierwotnego oraz uzyskania kredytów u dostawców, aby w ten sposób osiągnąć możność dokonania prac najważniejszych i nie mogących ulec zwłoce.

Do nich należy przedewszystkiem **całkowite wykończenie wewnętrzne wybudowanych dotychczas na Polesiu Konstantynowskiem domów mieszkalnych,** co zarówno ze względów zasadniczych, jak czysto technicznych jest dla komitetu budowy nieodpartą koniecznością.

W ścisłym związku z zamierzeniami budowlanemi miasta pozostaje sprawa budowy własnej cegielni mechanicznej w maj. Rszew, co przyczynić się musi do uniezależnienia się od dostawców prywatnych oraz do skutecznego powstrzymywania drożyzny cegły. Przyszłą cegielnię miejską, obliczona na roczną produkcję 10 miljonów sztuk, budować będzie zgodnie z wynikiem konkursu „Górnośląskie T-wo Akc. dla budowli przemysłowych". Warunki umowy przewidują, że **cegielnia musi być wykończona i puszczona w ruch nie później niż w dn. 1 października rb.** Budynki i urządzenia zewnętrzne będą przystosowane odrazu do maksymalnej produkcji, przewidywanej przez magistrat, zaś koszty budowy wyniosą zł. 1.613.000. Spłata należności nastąpi w trzech ratach; 1/3 do końca r. b., druga — dn. 15/IV-1930 r., trzecia — dn. 1-go października 1930, po dokonaniu protokólarnego odbioru cegielni. Koszt własny produkcji 1000 sztuk cegły oblicza magistrat na zł. 50 wraz z amortyzacją (nie licząc gruntu).

Sprawy kolonji na Polesiu Konstantynowskiem oraz cegielni mechanicznej, będące w chwili obecnej największą troską zarządu miejskiego referował na sobotniem posiedzeniu delegacji wydziału budownictwa p. ławnik Izdebski, który następnie złożył sprawozdanie z prac miejskiej komisji dla spraw parcelacji Łagiewnik. W sprawozdaniu tem p. ławnik Izdebski wskazał na trudności, jakie nasuwają się przy przeprowadzeniu trasy arterji komunikacyjnej Łódź—Łagiewniki oraz na konieczność rozpisania konkursu na plan parcelacji Łagiewnik, gdyż istniejący plan Jansena przewiduje utworzenie zbyt małej liczby parcell.

Następnie delegacja przystąpiła do rozpatrzenia **planu zabrukowania ulic na rok bieżący.**

Zamierzenia wydziału budownictwa referowali p. ławnik Izdebski i kierownik oddziału komunikacji inż. Serwin.

Referenci podkreślili, iż w roku ubiegłym wykonano zabrukowań ulic o 9 klm. b. więcej, niż przewidziane było w planie zabrukowania w roku bieżącym natomiast zamierzane jest **wyasfaltowanie Placu Wolności i ul. Piotrkowskiej od Placu Wolności do Nawrot, ułożenie bruku z kostki granitowej na ulicach: Zachodniej od Ogrodowej do Stodolnianej, Ogrodowej od Nowomiejskiej do Zachodniej, Sienkiewicza od Narutowicza do Przejazd i na ul. Narutowicza od Skwerowej do Składowej.**

Ogółem kostką granitową zabrukowanych zostanie około 1400 m. b. ulic. Zamierzenia wydziału obejmują zabrukowanie kamieniem polnym następujących ulic: św. Marcina (453 m. b.), Długosza (958 m. b.), część ul. Pomorskiej (400 m. b.), Petersburskiej (651 m. b.), Lubelskiej (543 m. b.) i Łęczyckiej (794 m. b.). Ogółem w r. zabrukowanych zostanie około 7 klm. ulic, z tego na 3 klm. ulic ułożona zostanie nawierzchnia ulepszona.

W wyniku dłuższej dyskusji delegacja przyjęła plan zabrukowania ulic na r. 1929 do zatwierdzającej wiadomości.

W końcu dokonano wyborów do komisyj remanentowych, które przeprowadzić mają kontrolę remanentów oddziałów: technicznego i komunikacji.

W skład tych komisyj weszli pp. radni: sen. Danielewicz, Fajn, Golański, Nowakowski, inż. Pałaszewski i Richter.

Dyżury aptek.

Dziś w nocy dyżurują apteki: L. Pawłowskiego (Piotrkowska 309), S. Hamburga (Główna 50), B. Głuchowskiego (Narutowicza 4), J. Sitkiewicza (Kopernika 26), A. Charemzy (Pomorska 10), A. Potasza (Plac Kościelny 10). (b

OFIARY

Na Dom Sierot, Zgierska 40:

Zebrane za programy z popisu muzycznego uczenic p. Berlinowej zł. 17.80.

OSOBISTE.

Prezes rady miejskiej inż. Jan Holcgreber powrócił z zagranicy i wczoraj objął urzędowanie.

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR MIEJSKI.

„Hinkeman" dziś, wtorek, po cenach popularnych.

„To, co najważniejsze"

Oryginalna ta sztuka Jewreinowa, przed zejściem z afisza dana będzie po cenach najniższych jutro, t. j. w środę.

W czwartek i piątek „Dwaj panowie B". Ceny popularne.

„Niespodzianka" Rostworowskiego.

W sobotę premjera dramatu świetnego autora „Kaliguli" i „Judasza" K. H. Rostworowskiego „Niespodzianka", która jak wiadomo, otrzymała na konkursie krakowskim pierwszą nagrodę.

Bilety już do nabycia w Kasie Zamawiań.

TEATR KAMERALNY.

„Kokoty z towarzystwa" Lonsdale'a.

Wobec wielkiego powodzenia tej doskonałej komedji, powtórzona ona będzie jeszcze dwa razy: dziś, wtorek i środa

Czwartek i piątek „Panna Maliczewska" Zapolskiej.

W sobotę „Pcławiacz cieni" z A. Węgierką.

„Miłość bez grosza" Kiedrzyńskiego

będzie najbliższą premjerą Teatru Kameralnego.

„Figle wiosenne"

naszych artystów zapowiadają się bardziej figlarnie i bardziej wiosennie niż tegoroczna wiosna. Wszelkie śniegi i lody złych humorów stopnieją pod palącemi spojrzeniami miłych gospodyń i w upale dowcipu, pełnych temperamentu gospodarzy.

Wśród innych niespodzianek, przewidziane są występy artystów, których nazwiska muszą pozostać w tajemnicy.

Informacji udziela i zamówienia na stoliki przyjmuje kancelarja Teatru Miejskiego od godz. 1 — 3 po poł. Telefon 116.

TEATR POPULARNY.

Arcywesoły wodewil „Miljonowa spadkobierczyni", urozmaicony najnowszemi piosenkami i efektownemi ewolucjami, grany będzie codziennie o godzinie 8.20 wieczorem. Barwne tło i znakomita gra całego zespołu wywołują huragany śmiechu i braw.

Bilety po cenach znacznie zniżonych od 50 gr. do 1.50 gr. do nabycia w kasach teatru przy ulicy Ogrodowej 18 i w kwiaciarni B-ci Dymkowskich, Plac Kościelny 4.

KONCERT UMBERTO URBANO.

W nachodzący czwartek, dnia 11 b. m. odbędzie się koncert artysty światowej sławy Umberto Urbano, o którym prasa całego świata tyle się rozpisuje. Fenomenalny ten baryton medjolańskiej opery „La Scala" nadesłał nam następujący program, który brzmi jak następuje: Nabukodnosor Verdiego, Purytanie Belliniego, Bal maskowy Verdiego, Cyrulik Sewilski Rossiniego, Werter Masseneta, Ernani Verdiego, Herodiada Masseneta oraz różne pieśni. Jak widzimy będzie to piękny wieczór pieśni i arji operowych, a zatem czeka nas w czwartek uczta artystyczna w wielkim stylu. Przy fortepianie zasiądzie dr. Edward Steinberger.

POPIS SZKOŁY PLASTYKI I RYTMIKI ST. PASZKÓWNY.

Zwyczajem lat ubiegłych p. Paszkówna urządza popis uczenic w niedzielę, dnia 21 kwietnia o godzinie 11.30 przed poł. Udział bierze przeszło 100 uczenic: od maleńkich 3 — 4 latek do dorosłych o wysokiej kulturze artystycznej. Te ostatnie p. Paszkówna, na przyjęte zaproszenie, zabiera do Warszawy na konkurs taneczny dnia 14 kwietnia.

Cały szereg najciekawszych kreacyj zadowolni zarówno najsroższych krytyków, jak i miłą bezkrytyczną dziatwę.

Taniec kuchcików z wielkiemi łychami i ołowianych żołnierzy z karabinami wzruszy naszych milusińskich, a „Maszynę — symbol Łodzi", „Modern" i inne ocenią znawcy. Szczegółowy program zostanie podany w następnej wzmiance.

Szkoła uprasza o jaknajszybsze zaopatrzenie się w bilety, by uniknąć natłoku przy kasie.

Bilety są już do nabycia w kancelarji szkoły przy ulicy Gdańskiej 94, tel. 64-11, od godziny 4-ej do 8-ej wieczorem.

DZISIEJSZY WIECZÓR TANECZNY PRUSICKIEJ.

Dziś, we wtorek odbędzie się w sali Filharmonji zapowiedziany wieczór tańca wyzwolonego Ireny Prusickiej, który jak było do przewidzenia wywołał w mieście ogromne zainteresowanie. W programie znajdują się tańce do muzyki Prokofjewa, Casella Niemanna, Voormolena, Czajkowskiego, Albeniza oraz Melodja hebrajska w opracowaniu M. Gomółki. Część druga zapowiada cykl walk wewnętrznych, które składają się z czterech następujących numerów: Zwątpienie, Bunt, Intermezzo oraz Wyrzuty sumienia, w trzeciej zaś części ujrzymy „Nad pięknym modrym Dunajem" Straussa oraz groteskę Debussyego i Poupee moderne Mussorgskiego. Akompanjować będzie M. Gomółka. Początek o godz. 8.30 wieczorem

„MARSZAŁEK PIŁSUDSKI — JAKO MÓWCA I PISARZ".

Zapowiedziany na dzień 21 marca r. b. z inicjatywy T-wa Wiedzy Wojskowej odczyt prof. Cezarego Jellenty z Warszawy p. t. „Marszałek Piłsudski — jako mówca i pisarz" z przyczyn od Zarządu T-wa Wiedzy Wojskowej niezależnych — nie odbył się i termin odczytu przełożono na dzień 11 kwietnia b. r. na czwartek wiecz. godzinę 20-tą (8 wieczorem). Odczyt odbędzie w sali kasyna garnizonowego (Aleje Kościuszki Nr. 4). — Wstęp na odczyt bezpłatny.

ODCZYT PRAWNICZY.

Dziś we wtorek, dnia 9 kwietnia o godzinie 9 wieczorem odbędzie się w lokalu Towarzystwa Prawniczego, Piotrkowska 91, odczyt dra Leona Rabinowicza docenta uniwersytetu genewskiego, na temat „Kryzys i przyszłość prawa karnego".

Pełna tabela wygranych

25-go dnia ciągnienia 5-tej klasy 18-tej loterji państwowej.

Zł. 10.000 n-ry: 50893 63824

Zł. 5.000 n-ry: 25354 70180 114229

Zł. 3.000 n-ry: 42471

Zł. 2.000 n-ry: 15948 85690 141797 150553 159334 167263

Zł. 1.000 n-ry: 7029 8251 16770 47008 50529 52271 59784 73317 99195 105330 109686 111111 119660 135034 165840 166269

Zł. 600 n-ry: 6411 13471 25936 36891 48501 49692 53382 67468 73503 83099 85147 89891 111293 111477 117569 132797 160554 163901 169290 170667 171019 173653

Zł. 500 na n-ry: 2210 2446 2548 3536 5103 7528 11614 12823 14295 15248 15936 17727 18987 20127 24756 26624 27179 27441 28380 30090 30185 31322 31624 31835 31991 34205 37056 37241 38711 40104 41118 41205 51678 42580 43643 43770 44359 44847 45557 46064 47396 48052 48147 48529 49036 49205 51576 53326 54542 57703 60208 61000 61023 62382 63313 63676 65192 65592 67450 68742 69333 74404 74421 75937 77162 77695 77999 79343 79596 81460 82711 82823 84198 84716 85338 85530 85681 85740 89057 89434 82110 93744 94224 94724 94796 95057 95289 95992 98876 99732 105119 108556 109076 109707 110096 113880 116614 116781 118268 119002 119519 119599 120295 121470 121874 122534 123928 127806 127996 128806 132779 134696 135043 135950 136106 136804 136899 140157 143287 143412 145171 145510 146714 147014 147678 148956 150401 150607 150940 152348 152472 153237 154112 154787 158112 158770 164218 164533 167273 167578 168012 170063 170096 174811.

STAWKI:

024 121 95 289 361 80 532 43 682 1107 17 70 1234 37 55 1438 56 1528 1615 27 1733 1871 923 53 2153 60 205 390 92 412 16 502 603 49 705 19 75 807 929 3088 91 173 240 341 87 542 642 756 876 923 4050 131 91 316 34 74 476 545 90 625 84 93 770 92 803 66 993 5159 209 544 649 77 745 94 837 91 6045 66 88 151 342 474 575 777 846 7011 29 37 120 28 66 208 438 50 551 72 639 57 733

863 923 52 8251 352 592 732 840 44 933 89 93 9011 143 68 216 50 324 58 96 454 540 622 45 74 77 725 855 942 53 82

10084 228 35 43 528 45 634 51 58 731 37 824 11015 127 49 50 405 37 392 794 805 16 12024 39 41 192 248 62 306 12 31 58 89 483 91 539 74 615 807 913 55 13053 174 215 60 423 44 53 478 84 85 528 39 732 943 14064 174 472 628 739 803 77 79 94 966 15204 06 51 69 338 411 72 920 48 16004 116 272 341 88 419 50 99 550 567 850 947 17120 43 53 220 372 625 984 94 97 1086 184 270 397 453 64 77 780 823 19034 40 62 321 518 603 927 90

20141 72 243 321 26 56 98 445 553 750 885 909 21034 62 67 313 84 604 47 54 784 94 820 35 66 22245 311 412 69 570 690 715 836 48 939 62 23010 48 92 96 166 220 71 313 610 871 951 24148 88 225 26 316 447 75 665 807 45 25100 29 45 221 45 354 90 98 464 66 510 50 732 62 811 26162 213 355 579 625 71 91 953 885 27024 31 377 425 99 577 634 98 804 993 28068 94 171 263 389 473 81 509 701 864 70 969 29047 135 231 33 98 223 93 541 49 725 824 31 95 900

30003 111 267 467 559 632 339 45 815 933 57 31017 30 43 148 61 328 412 667 725 814 70 982 32109 14 348 49 409 87 516 47 742 84 802 22 989 33019 208 324 48 84 562 601 618 46 71 740 34034 77 88 145 297 348 487 770 35074 132 35 66 231 86 307 467 557 680 711 801 52 906 36033 160 221 311 20 99 493 615 57 741 806 815 27 51 88 932 37013 121 217 43 86 462 528 42 60 97 768 82 810 14 73 936 75 38008 74 166 295 340 450 69 539 42 673 75 715 82 905 25 56 39010 23 138 58 239 62 64 83 502 48 648 702 78 820 86

40058 108 40 256 95 355 93 526 32 48 694 734 929 41188 274 459 514 83 730 933 42046 186 290 349 69 416 49 563 776 837 61 75 43154 201 330 453 86 525 94 685 736 75 79 811 818 906 54 44012 28 42 72 131 40 305 551 99 689 728 854 45016 22 30 192 546 691 703 52 813 965 46006 41 65 135 290 338 70 72 490 92 579 615 749 827 935 81 91 47134 240 356 89 488 89 529 94 792 811 48134 305 47 93 402 10 24 42 69 5[illegible]1 657 850 81 903 47 91 49011 90 179 87 293 642 74

50057 234 456 548 51 057 112 18 99 308 52 401 30 605 34 748 993 52060 63 84 90 348 83 466 584 669 87 733 821 41 86 945 68 53193 268 88 461 79 822 36 925 54136 46 275 397 596 616 56 726 90 910 55074 83 85 184 239 90 99 551 780 803 206 56058 59 60 152 229 31 335 427 61 511 639 91 810 20 43 965 68 57047 68 121 313 400 516 67 824 26 77 91 957 58138 240 32 74 312 67 593 605 37 756 93 811 79 59067 100 278 406 523 39 44 69 75 728 50 950

60018 46 210 92 333 57 76 662 67 729 82 807 08 81 910 39 65 61038 82 137 72 92 273 995 436 612 42 62424 76 89 552 63005 126 83 89 317 541 78 613 97 731 53 838 64020 295 331 579 643 703 75 868 958 77 65202 209 40 54 537 707 37 73 90 805 941 47 55 56 66042 52 157 238 63 81 373 402 746 51 825 986 67035 145 326 27 528 43 44 910 39 68084 243 463 611 703 25 760 901 69014 106 88 220 33 87 349 462 576 778 87 889 933

70007 14 71 204 358 525 739 87 366 99 71015 174 216 337 59 465 547 69 622 71 95 808 11 30 55 911 40 60 87 72070 98 99 118 311 48 32 54 541 700 812 920 73013 72 213 362 91 643 73 510 51 722 832 52 74025 49 52 208 90 340 427 505 71 72 666 892 918 75031 98 218 61 455 591 860 762 73 355 76 502 39 87 638 71 878 939 76 77007 216 60 513 70 576 71 25 850 930 40 78000 12 151 57 78219 311 581 917 21 22 79005 26 156 82 86 258 361 480 98 520 517 71 62 906 781 917 85

80159 202 09 16 42 84 514 60 649 749 888 99[illegible] 81012 154 93 245 323 36 69 437 49 66 544 608 51 66 727 72 94 885 82035 340 54 99 82802 83238 59 75 539 99 434 668 714 838 42 66 978 84032 71 102 48 234 55 82 308 432 585 715 59 96 894 938 852 12 49 235 83 85 309 93 547 616 52 717 19 97 908 11 86011 168 76 350 479 659 858 915 53 87046 112 38 87 243 542 96 623 30 774 90 97 623 30 774 90 97 855 92 922 57 64 87[illegible] 88372 437 93 648 55 749 925 89058 568 87 601 82 [illegible] 770 869

90036 53 59 161 220 93 346 99 490 493 701 885 91028 270 439 683 788 96 830 92358 461 76 624 89 792 93207 440 507 70 84 770 893 987 94182 242 313 44 544 98 764 75 804 22 40 92 95322 97 458 526 32 638 57 61 761 70 704 904 32 96071 88 96127 30 38 87 328 440 584 714 24 935 94 97289 317 20 28 44 413 59 502 55 65 660 67 719 819 22 962 95 97 98052 270 471 75 618 707 98734 57 73 74 849 900 69 99273 421 651 83 780 855 927 47

100088 195 254 550 608 63 98 884 905 101134 344 412 17 558 66 605 69 95 706 50 810 84 971 102050 128 85 206 325 480 696 840 923 103044 198 271 372 426 514 51 670 104015 144 212 96 324 37 454 512 63 811 39 911 33 105006 192216 42 543 46 641 98 768 90 849 106017 90 149 331 68 444 59 629 55 714 881 970 107083 [illegible] 95 304 51 67 550 790 861 108080 193 217 321 587 685 767 888 910 13 109043

110045 131 206 333 407 47 50 556 85 907 48 75 111225 45 425 65 510 53 908 630 719 868 75 928 61 112214 357 63 459 69 91 98 652 58 59 702 113138 44 207 99 394 60 540 771 81 820 965 114004 193 202 59 387 88 427 86 560 81 641 51 77 719 26 506 74 783 831 118149 246 364 678 701 951 65 119009 21 91 312 67 430 738 71 96 132 76 938 39

120052 64 92 192 248 60 63 309 50 681 85 96 837 929 72 121096 314 98 549 85 649 64 742 85 881 967 97 122030 234 426 31 80 533 608 20 46 53 714 28 866 123104 16 48 217 357 77 769 80 818 52 64 67 912 43 124086 197 232 38 56 369 473 81 514 86 683 775 838 46 125035 17 277 491 91 520 694 712 996 126009 42 304 379 422 536 668 703 947 950 952 127009 14 209 256 523 643 775 858 822 128037 115 329 361 372 388 424 426 565 727 915 129035 83 171 231 284 295 393 516 539 707 723 827 963

130069 57 156 238 596 606 624 766 971 131191 256 418 429 447 498 568 756 877 132238 282 309 659 716 823 879 911 133095 142 207 401 415 493 677 837 945 134116 125 141 160 254 380 619 659 678 695 700 879 939 941 145099 184 514 562 689 719 798 146063 77 30 76 78 82 440 56 61 80 549 902 79 137142 48 50 311 23 524 741 53 89 849 57 931 71 138050 149 58 230 511 820 984 89 139008 65 172 221 443 89 726 86 804 42 62 926 37

140123 166 352 462 539 625 713 855 58 59 923 99 141005 048 269 353 74 461 80 95 601 86 726 58 866 142030 177 84 361 97 476 89 597 674 817 25 83 992 143013 44 253 55 79 450 524 29 67 776 144 149 212 97 402 609 10 46 728 56 60 95 966 145010 69 307 49 89 529 96 767 82 85 851 95 917 26 85 146065 082 120 43 211 418 595 796 869 90 932 69 147202 46 796 893 998 148145 176 298 384 620 776 77 88 900 95 149111 303 428 529 40 75 633 58 756 61 70 801 45 49 990 92

150209 18 47 591 667 74 932 151084 97 159 99 436 571 660 739 801 51 75 94 983 152102 38 417 568 627 33 709 17 47 78 81 841 86 949 61 153093 412 551 72 80 717 50 808 154075 238 325 452 155017 38 87 91 117 40 295 511 610 730 40 78 838 913 21 84 156065 210 21 427 97 696 157047 168 201 05 83 336 44 97 410 99 529 36 37 670 705 38 869 80 85 936 47 59 158041 57 80 169 208 12 42 87 98 318 303 23 586 96 629 819 47 159013 195 405 812 913

160118 264 303 08 72 421 72 94 523 45 610 799 850 161035 317 401 27 715 65 803 994 162026 71 120 42 410 40 80 522 709 895 163095 160 76 276 314 25 557 637 729 50 948 164011 114 32 64 286 302 34 446 618 786 872 08 165048 85 220 77 98 410 52 656 66 78 99 781 846 995 166214 16 313 420 28 55 70 752 167013 66 94 185 205 35 48 536 41 645 777 168010 165 96 260 311 444 53 542 603 751 88 169039 156 523 784 826 91 958 65

170108 63 238 341 63 476 581 614 959 94 171020 212 51 307 11 91 490 579 648 751 795 172076 118 388 823 57 97 89 940 173023 101 310 566 775 826 98 998 174064 444 93 97 581 627 87 700 849 989

„ŁÓDZKI GŁOS OBYWATELSKI".

Ukazał się trzeci numer czasopisma „Łódzki Głos Obywatelski", organ własności nieruchomej miejskiej. Pismo utrzymane jest na bardzo poważnym poziomie: z interesujących problemów omawia sprawę rozbudowy inż. Lubotynowicz, a zagadnienia związane z emisją listów zastawnych dyr. Lewicki.

TEATR W WIĘZIENIU.

Nożowcy z Bałut, złodziejki-recydywistki, defraudanci i mordercy w roli bogobojnych kmiotków oraz naiwnych parobczaków wiejskich

Z za kulis życia więziennego w Łodzi.

„Teatr w więzieniu".

Brzmi to niczem — tytuł powieści aliści... nie chodzi tu o żadną powieść, tylko o rzeczywistość.

Teatr w więzieniu — istnieje w Łodzi. Mianowicie — w więzieniu karno-śledczem przy ul. Nowo-Targowej.

Istnieje, bo został zorganizowany już od przeszło roku. I rozwija się bardzo pomyślnie, bo zarówno inicjatorzy jak też uczestnicy — więźniowie — pracują chętnie i usilnie nad jego rozwojem.

Skonstatować to mieliśmy okazję w ubiegłą niedzielę, dzięki uprzejmemu zaproszeniu naczelnika więzienia p. Tucholskiego.

Odźwierny więzienny w roli „biletera" odbiera od nas — nietyle bilet, ile — piśmienne zaproszenie upoważniające nas do wejścia w progi więzienne. Drugi funkcjonarjusz prowadzi nas uprzejmie na drugie piętro gmachu więziennego — **jesteśmy w teatrze.**

Jest to mała salka, mogąca pomieścić zaledwie kilkadziesiąt osób, część przestrzeni zajęta jest na scenę, zbudowaną zresztą zupełnie podług przepisów, obowiązujących normalny teatr amatorski.

Kupujemy program, zaopatrzony w barwną odręczną winietkę — roboty więźniów. Siadamy.

Na sali przedstawiciele władz, prokuratorji, prasy etc. Po chwili widownia ściemnia się — kurtyna idzie w górę.

„Wiejskie zaloty", obrazek sceniczny w trzech aktach na tle obyczajów dorocznych ludu ziemi sieradzkiej.

Na scenie chór — wieśniacy, wieśniaczki, akcja rozgrywa się raźno, amatorzy — jak amatorzy — z przejęciem i oddaniem wywiązują się z powierzonych im ról...

Atmosfera pogody, wesela i radości ochoczej a kulturalnej, w najlepszym tego słowa znaczeniu: **„godziwej" rozrywki** — bije z małej sceny i udziela się szybko również widowni...

A przecież ci amatorzy teatralni to zarazem nietylko: teatralni, ale również i głównie: **amatorzy... cudzej własności.**

„Wyrzutki", „odpadki społeczeństwa", same jednostki, które znalazły się poza nawiasem towarzystwa ludzkiego.

Ten — grający rolę gospodarza wiejskiego", poczciwy z wyglądu kmiotek o sumiastych wąsach, dbały o szczęście córki, która ma wyjść zamąż za dorodnego parobczaka — to **„kanciarz" z Bałut, dobrze obeznany z majcherkiem...**

Ta hoża niewinna dziewoja wiejska z warkoczami, to **recydywistka złodziejka...** Ten tak uczciwy z wyglądu zgrabny parobek sunący do niej w koperczaki to — rutynowany kasiarz lub stary bandyta, **mający już kika ofiar ludzkich na sumieniu...**

Paradoksalny jest ten teatr w więzieniu.—kiedy się tak zastanowić nad nim... Nasuwa sprzeczne refleksje — naprowadza na myśli o głębokich przeciwieństwach pomiędzy życiem a złudnem jego odzwierciadleniem w lustrze iluzji teatralnej. „Przeciwieństwa te tu właśnie biją w oczy, tu uwyraźniają się — plastyczniej niż w „zwykłym" teatrze amatorskim, a już o wiele, wiele plastyczniej, niż w tym zupełnie już zwykłym, powszednim teatrze, który zowie się — życie. Przecież i w tym ostatnim tylu z nas nosi maski, tak często wprost przeciwne rzeczywistej wewnętrznej istocie.

Ale nie filozofujmy! Powróćmy do małej scenki więziennej w szarym gmachu przy ul. Targowej i stwierdźmy tytułem obowiązku sprawozdawcy ponownie, że przestępcy — amatorzy z przedziwną werwą i ochotą oddają się swej sztuce.

— Cóż dziwnego — opowiada nam jeden z inicjatorów, zarazem reżyser tego teatru, prof. Rynkowski. — Przedstawienia amatorskie w życiu więźniów to — rozrywka dla nich oraz urozmaicenie jednostajnych dni... Rozrywka, której znaczenia nie potrafią wcale doceniać ci, którzy — są na wolności i dowolnie korzystają z rozrywek wszelkich — wedle gustu i możności...

Z tej też racji teatr amatorski jest jednocześnie idealnym wręcz środkiem oddziaływania na psychikę przeciętnego rzezimieszka i przestępcy. Staramy się działać na przestępcę w kierunku umoralnienia go i podniesienia na wyższy poziom etyczny i umysłowy. Dążenie takie winno przecież zasadniczo towarzyszyć każdemu wymiarowi kary...

Takiemi czynnikami kierowały się władze naczelne więzienia, inicjując przed przeszło rokiem więzienny teatr amatorski.

Inicjatywa znalazła zrozumienie również u władz komunalnych: magistracki wydział kultury i oświaty subsydjuje teatr w więzieniu. Dzięki temu — jest nietylko „porządna" scenka i prymitywne efekty świetlne, ale i kostjumy „jakie takie" i peruki itd.

Próby odbywają się 2—3 razy na tydzień: Praca reżyserska nie należy do najłatwiejszych, bo aktorzy są często analfabetami i nie mogą sami uczyć się ról z rękopisu. Trzeba im „wbijać" tekst w głowę, ale zato — jakżeż chętnie uczą się...

Czynny udział w przedstawieniu uważają sobie za „nagrodę", nieomal za zaszczyt, dokładają wszelkich starań, by okazać się przydatnymi.

O moralnym wpływie przedstawień na przestępców niech zaświadczy wymownie następujący fakt: gdy jeden z uczestniczących odnosił się do prób „po cwaniacku", zdradzając, że chodzi mu tylko o papierosy i inne „przywileje", wypływające ze stanowiska aktora — cały zespół zwrócił się do naczelnika p. Tucholskiego z solidarną prośbą o **wykluczenie „pasożyta", bo tylko „wstyd im przynosi"...**

A oto drugi przykład — niemniej charakterystyczny i wymowny:

Niedawno podczas próby — opowiada nam prof. Rynkowski — zwraca się do mnie jedna z aktorek — złodziejka-recydywistka — z takiemi słowami:

— **Proszę pana, jak tu na próbach przyjemnie, i jasno, i wesoło, człowiek czuje, że się tak jakoś robi lepszy w sercu, kiedy tak razem z innymi się bawi... Bo jak się wróci do celi — to znów jest tak ciemno, i źle, i smutno...**

***

Przedstawienie skończyło się, aktorzy nagrodzeni zostali zasłużonemi „uczciwie" oklaskami, jeden z nich wyszedł przed scenę i w prostych słowach podziękował władzy więziennej zato, że daje więźniom możność rozrywki i podniesienia się na duchu...

Opuszczamy „teatr", by spędzić jeszcze kilka minut na rozmowie z p. naczelnikiem Tucholskim.

— Przedstawienia odbywają się co pewien czas. Pierwsze odbyło się z okazji święta niepodległości w listopadzie ub. roku. Grano wtedy patrjotyczny obrazek na tle walk o wolność Polski. Inna sztuka poszła na Boże Narodzenie, potem był teatr w czasie ostatków... W dniu imienin Marszałka, 19-go marca urządziliśmy żywe obrazy.

Wybiera się sztuki o specjalnie pedagogicznem znaczeniu dla grających. Przedstawienia amatorskie są dla więźniów czynnikiem wychowawczo - humanitarnym narówni z odczytami, jakie odbywają się w więzieniu w każdą niedzielę i w święta.

Zasadniczo więźniom upływa czas na pracy. Mamy tu **warsztaty szewskie,** wyrabiamy **szczotki** (odbiorcy nasi jak **instytucje wojskowe, urzędy, łódzkie zakłady przemysłowe, są z wyrobów więźniów bardzo zadowoleni) pozatem mamy warsztaty pończoszarskie, które produkują 3000 tuzinów par pończoch miesięcznie...** Po pracy są więc próby teatralne i przedstawienia istnem świętem dla więźniów...

— Ilu więźniów mieści się obecnie w więzieniu?

— Ogółem — 269. W tej liczbie jest kobiet 34. Zdarzają się w tem towarzystwie najróżnorodniejsze elementy: opryszki „z pod ciemnej gwiazdy", nożownicy, złodzieje, bandyci, ale również — wykolejeni inteligenci, defraudanci kasowi etc., którzy zajmowali — przed dostaniem się „pod klucz" — wybitne i wybitniejsze stanowiska w życiu...

W każdym jednak—czy to nożownik z Bałut, czy urzędnik, który popełnił malwersację, czy to bosówka—złodziejka — tkwi **dusza ludzka,** która przeważnie chętnie budzi się i wychodzi na światło dzienne gdy się działa na nią ożywczym promieniem kultury, oświaty i humanitarności.

Remus.

Dlaczego mamy jeszcze zimę

Co mówią o tem meteorologowie.

Od kilku dni cały obszar państwa polskiego, oprócz Pokucia, znajduje się pod szatą śnieżną.

Nawrót zimy o tej porze jest uważany przez fachowców za wybryk przyrody.

W ciągu 16 lat podobnego zjawiska nie zaobserwowano w Polsce.

Zdarzyło się pod koniec kwietnia 1913 roku, że na zielone łąki i kwitnące kwiaty spadł śnieg gruba warstwa, lecz trwał bardzo krótko, gdyż zaledwie 1 dzień.

Temperatura wynosiła po tym opadzie śnieżnym 2 stopnie poniżej zera.

Co innego jest obecnie.

Nawrót zimy nastąpił u nas wskutek tego iż jednocześnie z nadejściem niżu barometrycznego wtargnęły z północy zimne wiatry, które przyniosły oziębienie powietrza.

W tych więc warunkach, kiedy na wysokości chmur temperatura wynosiła poniżej 0. opady deszczowe zamieniły się z łatwością w kryształy lodu.

Stąd mamy obecnie śnieg, a co za tem idzie, o tak późnej wiośnie.

Wczoraj temperatyry w Polsce były śliąh padał śnieg.

Prawie w całym kraju leży gruba warstwa śniegu.

Przy Morskiem Oku warstwa śniegu wynosi 2 i pół metra grubości.

Pomimo spodziewanych jeszcze lekkich przymrozków, zwłaszcza nocą, należy się spodziewać, że już w najbliższych dniach zima minie bezpowrotnie.

W Niemczech nastąpiło już znaczne ocieplenie przy sprzyjających wiatrach zachodnich. Temperatura średnia wynosi już tu + 5.

Również ciepło już jest w Anglji.

Nawet w Skandynawji znacznie się ociepliło i panują tylko nieznaczne przymrozki.

Wczoraj temperatury w Palsce były następujące:

Warszawa — 2, Lwów — 3, Kraków 5, Poznań — 2, Lublin — 3, Zakopane — 7, Cieszyn — 1, Wilno — 3.

Najzimniej więc jest w Zakopanem, gdzie panuje jeszcze prawdziwa zima.

Sąd w kłopocie:

Czy p. R. N. jest zgwałcony, czy zgwałcona

W warszawskich kołach sądowych omawiana jest pewna niezwykle sensacyjna sprawa, która wpłynęła do stołecznej prokuratorji.

Początek sprawy był jakich wiele: oto pewna służąca p. R. N.

oskarżyła swego chlebodawcę o zniewolenie.

Oczywiście, jak zwykle w takich sprawach, skarżącą odesłano do instytutu medycyny sądowej, w celu zbadania jej zdrowia. I tu zaczyna się sensacja.

Lekarze zbadawszy R. N. oświadczyli, że

jest ona czy też on dłupłciowcem...

Kwestja prawna polega teraz na tem, czy R. N. ma skarżyć swego chlebodawcę o zniewolenie czy też ów chlebodawca odpowiadać ma z innego artykułu, za **niedozwolone stosunki z osobą tej samej płci.**

Praktyka ani teorja prawnicza nie zna podobnych wypadków i kwalifikacja oraz wyrok w tej sprawie będzie prawdziwą sensacją prawniczą dla Europy.

Teatr w parku Staszica

ma być oddany p. Pilarskiemu.

W dniu wczorajszym zgłosiła się do magistratu delegacja dyrekcji Teatru Popularnego składając w prezydjum obszerny memorjał w sprawie powierzenia tejże dyrekcji prowadzenia w sezonie letnim teatru w parku im. Staszica.

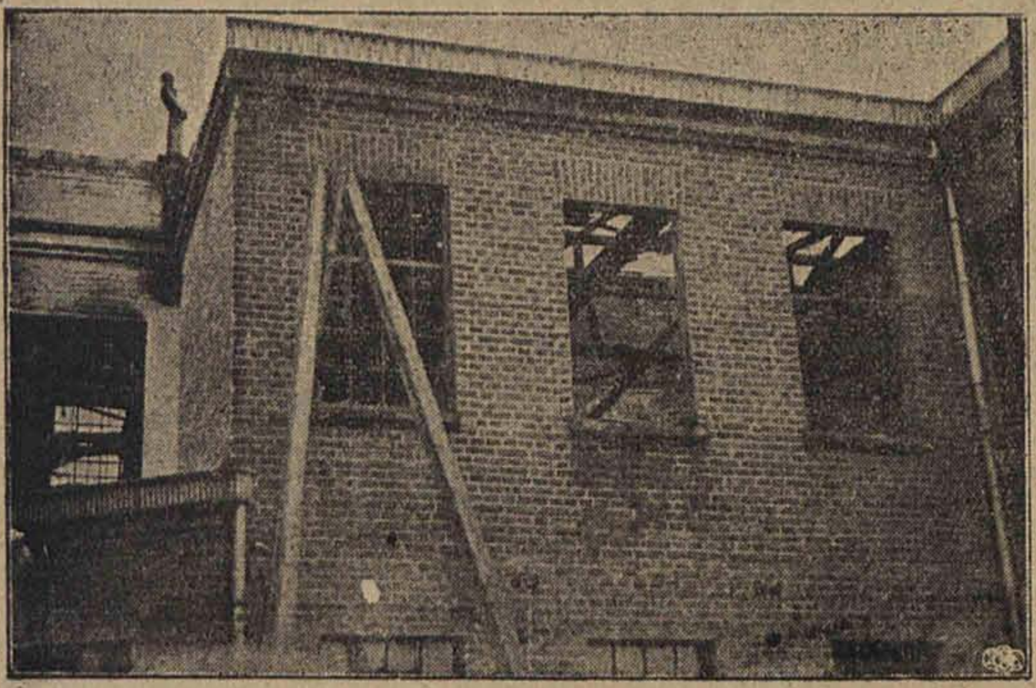
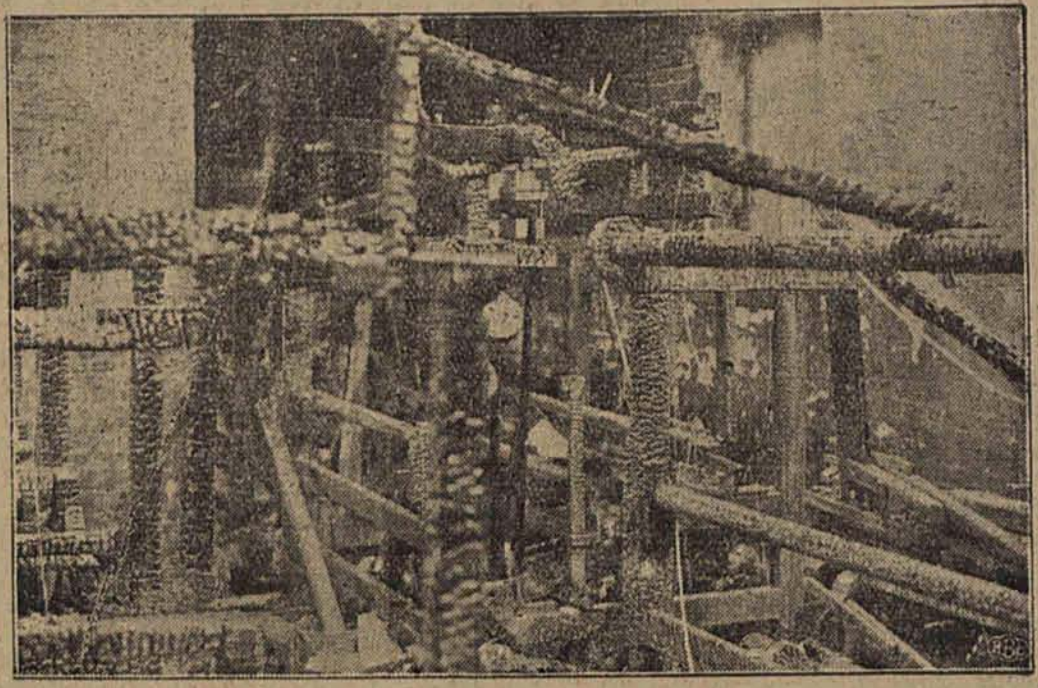
W memorjale swem dyrekcja Teatru Popularnego wskazuje na to, że okres końcowy prac teatralnych t. j. sezon letni, jest dla dyrekcji najtrudniejszy do przetrwania, gdyż, ze względu na upały, frekwencja zmniejsza się do minimum, a natomiast przy kończącym się sezonie rosną rozchody teatru przez ostatecznie regulowanie gaż i przez wypłatę pełnej miesięcznej gaży urlopowej, podczas gdy teatr przez miesiąc jest zupełnie nieczynny.

Pierwsza połowa bieżącego sezonu 1928/29 wykazała wogóle bardzo słabą frekwencję, tak że nawet najlepsze miesiące sezonu przyniosły znaczny deficyt, którego dyrekcja Teatru Popularnego nie jest wstanie pokryć.

Różne próby urządzenia przedstawień na wolnym powietrzu w lecie 1928, wystawione „Chata za wsią" w parkach „Wenecja" i „Juljanów" nie przyniosły spodziewanych rezultatów, z powodu znacznych odległości środowisk robotniczych.

Wobec tego dyrekcja Teatru Popularnego prosi prezydium magistratu o powierzenie jej na letni sezon sceny w Parku Staszica, gdzie grywane byłyby sztuki z repertuaru śpiewno-wodewilowego, dostępne tak dla szerokich sfer, jak i bardziej wybrednej publiczności miejskiej, a które wystawiałaby w porozumieniu z wydziałem oświaty i kultury magistratu.

Pożar fabryki przy ul. Nowo-Senatorskiej

Ogień strawił całe urządzenie fabryczne. Pozostały tylko nagie mury.

Dzisiejsza premjera w „Casinie".

Wiosny jeszcze niema na świecie, spóźniła się tym razem, wkoło melancholja i smutek, słusznie więc uczyniła dyrekcja „Casina" w tym cmentarnym okresie, wyświetlając film, który bodaj że jest symbolem radości życia i uciechy wiośnianej. Treścią „Romansu hrabianki L." są romantyczne dzieje uroczej arystokratki, pełne pikantnych intryg, arcyzabawnych awantur i szampańskich powikłań.

Oto hrabianka Kitty Lorrain pokochała literata Piotra Dalmasa, znając go tylko z widzenia. Dowiedziawszy się, że Dalmas ma przyjaciółkę, imieniem Melanja, Kitty postanowiła ich rozłączyć. W tym celu przebrała się za chłopca, rozpoczęła flirt z Melanją i doprowadziła do tego, że Melanja zapragnęła opuścić Piotra dla rzekomego hrabiego Jerzego Lorraine. A kiedy maskarada się wydała, Kitty pierwsza wyznała Piotrowi swoją miłość i padła mu w objęcia. Rolę tytułową kreuje z sobie tylko właściwą maestrją i temperamentem bohaterka monumentalnego „Adjutanta cara" najpiękniejsza z włoszek, miss Italia, Cermen Boni.

Tragiczne powitanie narzeczonego

Kraków, 8 kwietnia.

Lwowianka Małgorzata Kotarbówna oczekiwała na dworcu kolejowym na pociąg, którym miał przybyć jej narzeczony.

Gdy pociąg wjechał na dworzec, Kotarbówna, śpiesząc się na powitanie narzeczonego, wpadła pod lokomotywę, która obcięła jej obie nogi powyżej podudzia. Nieszczęśliwą dziewczynę, prawie już konającą, odwieziono do szpitala.

Niemcy odkryli Amerykę

—twierdzi profesor duński?

Berlin, 8 kwietnia.

Agencja Telegraficzna „Express".

Prasa berlińska żywo omawia nową książkę uczonego duńskiego Larsena który twierdzi, że według jego przeprowadzonych badań pierwsze odkrycie Ameryki mieli dokonać dwaj niemcy Dietrich Pinning oraz Hans Ostschrot, którzy jeszcze w roku 1472, a więc 20 lat przed wyruszeniem Kolumba, mieli być wysłani przez króla duńskiego.

Wielka koalicja w Niemczech.

BERLIN, 8 kwietnia.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Prasa berlińska uważa niemal za rzecz przesądzoną, że wielka koalicja w Reichstagu, od niemieckiej partji ludowej i centrum do socjalistów dojdzie tym razem do skutku.

Kto chce zwiedzić wystawę w Poznaniu

winien zarezerwować sobie kwaterę i zgłosić swój przyjazd o 4 tygodnie naprzód.

W dniu wczorajszym odbyła się konferencja w sprawie wzięcia udziału przez miasta województwa łódzkiego w powszechnej wystawie krajowej w Poznaniu, którą rozpoczyna się za miesiąc, w dniu 16 maja b. r.

Na konferencji, w której udział wzięli przedstawiciele miasta i urzędu wojewódzkiego opracowano ostateczny plan wzięcia przez miasta udziału w wystawie oraz uzgodniono sprawę stoisk i eksponatów.

⁂

Wobec otwarcia wystawy już za 5 tygodni należ zapoznać się z techniką wyjazdu i zwiedzenia wystawy. Wiele osób wybierających się do Poznania, celem zwiedzenia wystawy powszechnej, nie zdaje sobie sprawy z olbrzymiego napływu tysięcznych rzesz i konsekwencji jakie pociąga za sobą tak wielki ruch.

Przestrzec więc należy jak najusilniej przed wybieraniem się na wystawę bez uprzedniego zabezpieczenia sobie kwatery w Poznaniu. O rezerwowanie kwater zwracać się należy do miejskiego biura kwaterunkowego w Poznaniu lub też do wielkopolskiego związku dla popierania turystyki, Poznań, ul. Grunwaldzka 22.

Przyjazd należy zgłosić przynajmniej 4-ry tygodnie naprzód.

Podróżni jadący do Poznania i powracający, korzystają w wagonach klasy I, II i III pociągów zarówno osobowych jak i pośpiesznych, z ulgowych biletów powrotnych, za opłatą dwóch trzecich taryfy normalnej odnośnej klasy kateg. pociągu. Czas ważności biletów powrotnych wynosi, niezależnie od odległości, 15 dni. Bilety powrotne na przejazd, nie przekraczający w jedną stronę 300 klm., nie uprawniają do przerwy w podróży. W razie przejścia z biletem podróżnym do klasy wyższej lub do pociągu droższego uiszcza się dopłatę, w wysokości normalnej różnicy cen biletów odnośnych klas i pociągów.

Chcąc ułatwić i uprzyjemnić gościom pobyt w Poznaniu i nie dopuścić do narażania ich na różne niespodzianki co do ogólnych wydatków, związek dla popierania turystyki wzorem zagranicy wprowadza specjalne bloczki, zawierające gotowe kupony na opłacone z góry wszelkie wstępy itd. a na żądanie również na zarezerwowane obiady i kolacje zbiorowe. Kwatery prywatne opłaca każdy sam bezpośrednio gospodarzowi, gdzie również otrzyma śniadanie za niewysoką opłatą według swego życzenia.

Jeśli chodzi o koszty pobytu, minimum utrzymania kosztować będzie bez kwater i bez wyżywienia: za 2 dni 12 zł. za 3 dni 16.50 zł. od osoby.

W cenie tej wliczone są bilety wstępu na wystawę i do wszystkich muzeów, ogrodu zoologicznego itd. w połowie ceny normalnej, opłacony przewodnik, który wycieczkę oprowadza i opiekuje się nią od chwili przyjazdu do Poznania, do chwili odjazdu z Poznania, przewóz z dworca do kwater autobusem lub dorożką samochodową itp.

Wszystkie opłaty rozumieją się łącznie z ewentualnymi napiwkami tak, że każdy zamiast płacenia gotówką, oddaje tylko bon.

Koszt wyżywienia wynosić będzie dziennie od osoby: śniadanie 2 zł., obiad zł. 3.50 do 5 zł. i kolacja 3—5 zł.

Jeśli chodzi o prywatny kwaterunek — cena jego jest dowolna, zależna od umowy. I w tym jednak wypadku należy zamówienia przesyłać na 4 tygodnie naprzód. (k).

Literat hiszpański de Valle Inclan aresztowany.

Paryż, 8 kwietnia.

Polska Agencja Telegraficzna

„Le Journal" donosi z Madrytu o aresztowaniu, znanego literata de Valle Inclan, który w czasie bankietu, wydanego w sobotę wieczorem na jego cześć, wygłosił przemówienie zawierające krytykę obecnej sytuacji politycznej Hiszpanji. (

General Motors Corporation.

General Motors Corporation jest dzisiaj największym koncernem automobilowym na świecie. Główną jego siedzibą jest miasto Detroit w stanie Michigan, w Stanach Zjednoczonych. Koncern ten powstał w r. 1908. Rozpoczął swą działalność, nabywając fabrykę Buick Motor Car Company o produkcji rocznej 12.000 samochodów. W latach następnych koncern General Motors rozwijał się z niesłychaną szybkością, tak, że w skład jego weszło lub podlegało jego administracji 198 różnych fabryk. Zakłady te zostały obecnie zreorganizowane i połączone. W rezultacie General Motors Corporation posiada dzisiaj w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie 79 własnych fabryk samochodowych, nie licząc zupełnie całego szeregu fabryk pokrewnych.

Rozpoczynając swą produkcję od 12.000 wozów w 1908 roku, koncern General Motors w 1927 roku wypuścił na rynek przeszło dwa miljony wozów najrozmaitszych marek i typów. General Motors wyrabia 9 różnych marek samochodów, poczynając od popularnych Chevrolet Pontilac, Oldsmobile, Oakland i Buick, a kończąc na najdroższych markach Vauxhall, La Salle i Cadillac. Pozatem, dla zaspokojenia wciąż wzrastającego popytu na wozy ciężarowe, General Motors wyrabia ciężarówki G. M. C. i Chevrolet.

General Motors Corporation jest właścicielem 23 fabryk montażowych, rozrzuconych po całym świecie, poza granicami Ameryki Północnej. Znajdują się one w Niemczech, Szwecji, Norwegji, Danji, Anglji, Francji, Hiszpanji, w Egipcie, na Bliskim Wschodzie, w Afryce Południowej, na Jawie w Japonji, wreszcie w Ameryce południowej, w Australji oraz Nowej Zelandji. W ostatnich czasach powstały fabryki montażowe w Warszawie i Bombaju.

Pozatem cała kula ziemska jest pokryta gęstą siecią magazynów i zastępstw General Motors. Niema na świecie takiej miejscowości, chociażby najbardziej zapadłej i dalekiej, którąby nie posiadała zastępstwa lub sprzedawcy wyrobów General Motors.

General Motors Corporation jest bezpośrednim właścicielem i kierownikiem wszystkich fabryk należących do koncernu. Prócz tego General Motors posiada większość kapitału akcyjnego w całym szeregu fabryk i towarzystw, związanych z przemysłem samochodowym. O kolosalnych cyfrach kapitału General Motors Corporation najlepiej świadczą aktywa ostatniego bilansu, które wyniosły powyżej 3 miljardów dolarów, przy kapitale zakładowym 600 miljonów dolarów.

Inwestycje, dokonane w ciągu ostatnich 3 lat, przekroczyły 320 miljonów dolarów. W roku zeszłym wypłacono akcjonarjuszom (ilość udziałów General Motors Corporation wynosi 63.000 sztuk) przeszło 80.000.000 dolarów dywidendy. Ogólna suma zysków wyniosła 230.000.000 dolarów.

Pozostałe po wypłaceniu dywidendy sumy, idą rok rocznie na inwestycje i dalsze udoskonalenia istniejących warsztatów pracy. General Motors posiada najbardziej nowoczesny aparat wytwórczy na świecie.

Ogromne sumy zostały w swoim czasie wydane na budowę i urządzenie słynnych laboratorji i terenów doświadczalnych General Motors.

General Motors Corporation zatrudnia bezpośrednio 180.000 pracowników. Uwzględniając, że przeciętnie każdy z nich jest głową rodziny, składającej się z 4 osób, otrzymamy cyfrę ponad 700.000 ludzi, opierających swój byt na General Motors Corporation.

General Motors Corporation posiada 33.000 zastępców, rozrzuconych po całym świecie. Przyjmując pod uwagę, że każdy z nich zatrudnia przeciętnie przynajmniej 25 agentów, dojdziemy do wyniku, że ogólna liczba osób, którym General Motors Corporation zapewnia dostateczną egzystencję, wynosi przeszło 4.000.000. Jest to cyfra większa od liczby mieszkańców trzech państw bałtyckich: Litwy, Łotwy i Estonji.

Organizacja General Motors składa się z 4-ech głównych działów: pierwszy, najważniejszy, obejmuje fabrykację samochodów zarówno osobowych, jak i ciężarowych. O rozmiarach tego działu najlepiej świadczą cyfry; jak już wspominaliśmy wyżej, w roku zeszłym koncern General Motors wyprodukował przeszło dwa miljony samochodów; drugi dział obejmuje dostawę wszelkich akcesorji i artykułów specjalnych, potrzebnych przy budowie samochodów; — do trzeciego działu należą wszelkie czynności, związane z eksportem i sprzedażą wozów na rynkach zagranicznych, oraz ogólna kontrola; — wreszcie czwarty dział obejmuje wszelkie inne towarzystwa i przedsiębiorstwa, nie związane bezpośrednio z fabrykacją samochodów, które należą do General Motors Corporation.

Opis organizacji pracy w fabrykach General Motors zająłby całe tomy. Wystarczy stwierdzić, że racjonalizacja pracy posunięta jest do ostatecznych granic. Robotnik pracuje w takich warunkach, żeby przy minimum wysiłku mógł osiągnąć maximum wydajności. Ani jeden wysiłek mięśni nie ginie bezużytecznie. Wszystko jest wykorzystane celowo.

Stany Zjednoczone Ameryki Północnej pokrywają 82 proc. światowej produkcji samochodów. Połowa tej ilości przypada na samochody wytwarzane przez General Motors Corporation.

Wobec powyższych cyfr nie wydadzą się nam dziwne ostatnie dane, dostarczone nam przez oficjalną statystykę, z których wynika, że co trzeci samochód na kuli ziemskiej jest wyrobem General Motors Corporation.

LUSTR. REPUBLIKA
Łódź
9 kwietnia 1929

KURJER HANDLOWY

ILUSTR. REPUBLIKA
Łódź
9 kwietnia 1929

Jak lombardować manufakturę?

Dotknięty ciężkim kryzysem przemysł poczyna się energicznie domagać pomocy finansowej od rządu, Banku Polskiego i banków rządowych. Czytelnikom naszym znana jest już koncepcja uruchomienia kredytów lombardowych pod zastaw towaru.

Nasuwa się oczywiście pytanie: kto i z jakich środków mógłby tych kredytów udzielać.

Jak powiedziano, w grę wchodziłyby: Bank Polski, rząd i banki rządowe. — Mieliśmy już okazję podnosić tutaj niebezpieczeństwa związane nieuchronnie z nadmiernem angażowaniem się banku emisyjnego w okresie krytycznym. Stanowisko nasze w tej kwestji być może nie jest popularne, ale podyktowane istotną troską o tak cenne dla całości gospodarczej zdrowie instytucji biletowej.

W obecnej chwili kredyt lombardowy, udzielony pod zastaw towaru gotowego, miałby niejednokrotnie tylko pozory płynnego kredytu towarowego; pod tym zaś pozorem kryłby się istotny charakter kredytu finansowo - sanacyjnego. Doświadczenia z udzielania kredytów sanacyjnych chociażby towarowo upozorowanych, w latach 24 i 25 dostatecznie przekonały jak łatwo kredyty takie zamrażają się i immobilizują.

Dlatego Bankowi Polskiemu trzebaby pozostawić najmniej ryzykowną część operacji. Tutaj zaliczyć możnaby ewent. współudział w lombardzie surowca oraz w pewnej mierze półfabrykatu. Taki lombard co do płynności oczywiście niestosunkowo wyżej stoi od lombardu towaru gotowego, dlatego angażowanie się (ewent. pośrednie) w tych operacjach byłoby względnie najmniej niebezpiecznem zadaniem dla banku, którego naczelne hasło brzmieć musi: maximum płynności.

Operacje bardziej „ciężko strawne" musiałyby przypaść rządowi, działającemu za pośrednictwem banku rządowego, Bank Gospodarstwa Krajowego, który jest bankiem przedsiębiorstw rządowych oraz kredytu długoterminowego ze względu na swój charakter publiczny powołany jest jednak również najwłaściwiej do pewnych zadań ratunkowych w zakresie kredytu w interesie ogólnym.

Dalsze pytanie — z jakich środków?

Każdy trzeźwy człowiek, obznajmiony jako tako z rzeczą wie, że Bank G. K. nie posiada obecnie dostatecznej ilości wolnych środków, które bez uszczerbku dla swych innych zadań mógłby uruchomić na kredyt sanacyjny. W latach 24 i 25 rząd dał na cele sanacyjne środki swym bankom z inflacji skarbowej. Dzisiaj chyba nikt tego zalecać nie będzie.

Możnaby idąc dalej naruszyć rezerwy skarbowe. Środek również niebezpieczny, bo podrywający bezpieczeństwo gospodarki skarbowej. Choć ponętny dla wielu — trudno go doradzać.

Z tego, co przedstawiono, widać, że zagadnienie jest trudne, ale nie wydaje się, aby nie było do rozwiązania.

Nawiążemy do tego, co ostatnio tutaj pisaliśmy o budżecie i polityce finansowej państwa.

Rząd przystępując do prac budżetowych złożył na ręce doradcy Deweya solenne oświadczenie, iż swój program wielkich inwestycji w ten sposób ustali na bieżący rok 29 — 30, aby mógł każdej chwili z programu tego wycofać dostatecznie poważne fundusze w razie gdyby równowadze budżetowej zagrażało niebezpieczeństwo.

Uważamy, że niebezpieczeństwo związane z obecną sytuacją krytyczną przemysłu — wyjałowionego z wszelkich zasobów obrotowych jest również na tyle poważne, że warto pomyśleć o zaprzestaniu paradoksu zamurowywania funduszów obrotowych gospodarstwa przez państwo w inwestycjach państwowych. Uważamy, że plan ograniczenia inwestycji który rząd wedle zapewnienia uczynionego wobec doradcy przygotował sobie na wypadek doraźnej potrzeby, powinien być właśnie w obecnej chwili zrealizowany.

Środki zwolnione w ten sposób z budżetu państwa i jego przedsiębiorstw powinny być skomasowane i oddane do dyspozycji Banku Gospodarstwa Krajowego. Byłyby one najwłaściwszem naszem zdaniem źródłem zasilenia tych kredytów sanacyjnych, jakich uruchomienia przemysł się domaga. Mogłyby być one także zużyte na stworzenie owego kredytu lombardowego do bardziej ryzykownej operacji pod zastaw gotowego towaru.

Dr. A. Z.

Jak wnosić podania o nadzór sądowy.

W myśl obecnie obowiązującej ustawy o zapobieganiu upadłości, odroczenie wypłat może być udzielone jedynie handlującemu, który posiada dostateczne środki do zupełnego zaspokojenia wierzycieli, lecz wskutek wyjątkowych i niezależnych od niego okoliczności zaprzestał czasowo wypłat, lub przewiduje konieczność czasowego ich zaprzestania.

Odroczenia udziela wydział handlowy sądu okręgowego na zasadzie podania, zaopatrzonego w załączniki.

Załączniki te są nader istotne, gdyż mają umożliwić sądowi zorjentowanie się w sytuacji dłużnika. Do podania załączyć należy:

1) wyciąg z rejestru handlowego;
2) bilans z wykazem aktywów i pasywów;
3) spis wierzycieli;
4) wykaz udzielonych poręczeń;
5) spis niewykonanych wyroków, zapadłych przeciw dłużnikowi;
6) plan sanacji przedsiębiorstwa oraz
7) oświadczenie piśmienne dłużnika o rzetelności wszystkich powyższych danych.

Po wpłynięciu podania prezes sądu wyznaczą niezwłocznie termin najdalej miesięczny do rozpoznania sprawy. Przed rozprawą prezes sądu może polecić jednemu, lub kilku biegłym zbadanie stanu przedsiębiorstwa. Biegli składają opinję na piśmie.

W terminie wyznaczonym do rozprawy sąd przy drzwiach zamkniętych wysłuchuje dłużnika i biegłych, poczem orzeka o podaniu w formie wyroku, używając według brzmienia ustawy „władzy swej z wielką oględnością".

W razie odmowy odroczenia wypłat dłużnikowi służy skarga apelacyjna, w razie zaś udzielenie odroczenia wypłat, skargę wnieść może niezadowolony z wyroku wierzyciel.

Odroczenie wypłat udzielane jest na 3 miesiące, przyczem termin ten może być przedłużany o dalsze trzy miesiące najwyżej dwukrotnie.

W notesiku businessmana.

Łódź, 8 kwietnia

NIEPRAWDZIWE WERSJE NA TEMAT TANTJEM w Banku Gospodarstwa ukazały się w prasie. Ministerstwo skarbu ogłosiło obszerny komunikat, w którym stwierdza, że nie jest prawdą, jakoby dyrekcja Banku Gospodarstwa Krajowego, lub ktokolwiek inny zaproponował przyznanie prezesowi Gnreckiemu tantjemy w wysokości zł. 40,000, wobec czego i wiadomość o skreśleniu tejke sumy przez kierownika min. skarbu nie odpowiada prawdzie.

Zaznaczyć należy, że w stosunku do banków państwowych obowiązuje zasada, że uposażenie prezesa i dyrekcji nie może w sumie rocznej przekraczać uposażenia prezesa i dyrekcji Banku Polskiego.

REFORMA USTROJU ZARZĄDU SKARBOWEGO omawiana jest wśród miarodajnych czynników. — Wysuwana jest koncepcja wyodrębnienia w ministerstwie skarbu departamentu obrotu pieniężnego i polityki kredytowej w samodzielny podsekretarjat stanu finansów. — Reforma ta byłaby w wysokim stanie pożądana.

BLANKIETY NADAWCZE PKO — jak wyjaśnia ta instytucja są drukiem urzędowym i dlatego przestrzega właścicieli kont czekowych, że używanie innych blankietów jest niedozwolone; wpłaty, dokonywane za pomocą „blankietów nadawczych" prywatnego nakładu nie będą przyjmowane ani przez kasy P. K. O. ani przez urzędy pocztowe. Zarządzenie to wydaje się utrudni obrót.

POSTOJE DROŻEJĄ W POZNAŃSKIEJ dyrekcji kolei. Wedle zarządzenia tej dyrekcji podniesione zostają trzykrotnie opłaty postojowe za wagony towarowe na wszystkich stacjach tej dyrekcji. Zarządzenie to pozostaje w związku z nagromadzeniem dużej ilości transportów towarów na stacjach i koniecznością szybszego opróżnienia wagonów z powodu ich braku, oraz w związku z koniecznością opróżnienia stacyj wobec zbliżającego się terminu otwarcia Powszechnej wystawy Krajowej.

SPRAWOZDANIE Z RYNKU PRACY czas od 23 do 30 marca r. b. wykazuje 176,530 bezrobotnych zarejestrowanych w P.U.P.P.P. w tem 32,867 kobiet. W stosunku do zeszłego tygodnia sprawozdawczego bezrobocie zmniejszyło się o 4,983 osoby.

ZA PARĘ MILJONÓW DOLARÓW mają być wybudowane w Warszawie hale przez First General Momment of Amendements Necesary. Sprawa budowy tych hal jest o tyle dojrzała, że przedewszystkiem zebrane zostały dokładnie wszelkie materjały, dotyczące konsumpcji miejskiej, możliwości otrzymania i dostawy artykułów spożywczych. Pozatem ustalone zostało miejsce, gdzie te hale staną, jaki będzie dojazd kolejowy i t. d.

GIEŁDY.

URZĘDOWA CEDUŁA GIEŁDY WALUTOWEJ
Z dnia 8 kwietnia 1929 roku.

GOTÓWKA.

Dolary.

CZEKI.

Belgja 123,90. Holandpa 358. — Kopenhaga 237.80. Londyn 43,30. N. York 8,90 Paryż 34,84 i pół. Praga 26,39. Szwajcarja 171.67. Wiedeń 125,27. Włochy 46.66 i pół.

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE

Pożyczka inwestycyjna 105,25. 105. 105,25. Pożyczka stabilizacyjna 89.50. Dolarówka 90 94. — 5 proc. konwersyjna 67. — 5 proc. konwersyjna kolejowa 59. Kolejowa 102,50. — 8 proc. Banku Gosp. Krajowego 94. — 7 proc. Banku Gosp. Krajowego 83,25. — 4 i pół listy zastawne ziemskie zł. 48,50. — 8 proc listy zastawne ziemskie zł. 68,50.

AKCJE.

Dyskontowy 127. — Zarobkowy 85. 82. 85. Cukier 35. Nobel 20.50 21,50 20,50. Parowozy 27 28. Starachowice 29,25 29,50. Polski 163. Elektrownia Dąbrow. 105. Węgiel 79.50. Lilpop 34,25. Rudzki 40,25.

NOTOWANIA BAWEŁNY.

Nowy York 6 kwietnia. Baw. amerykańska Loco 20,55. Otw. Maj 2047-9, lipiec 1993 —4 październik 1985 — 6. Zamkn. Styczeń 1984. luty 1990. marzec 1996. kwiecień 20,34. maj 2044 — 5, czerwiec 2037, lipiec 1987 — 8, sierpień, wrzesień 1987, październik 1986, listopad 1988.

Liverpool, 6 kwietnia. Bawełna amerykańska. Styczeń, luty 1040, marzec 1041, kwiecień 1043, maj 1051, czerwiec 1048, lipiec 1052, sierpień 1047, wrzesień 1045, październik 10,42 listopad, grudzień 1040, Loco 1047.

Bawełna egipska. Styczeń 1883. marzec — 1885, maj 1785, maj 1798. lipiec 1823. listopad 1843. Loco 1895.

Aleksandrja, 6 kwietnia. Bawełna egipska. Styczeń 370. maj 3690, lipiec 3725, listopad 3755 Ashm. Kwiecień 2330. czerwiec 2360. sierpień 2370, październik 2380.

Kurs dolara.

Utrzymująca się w ciągu ubiegłego tygodnia znaczna tendencja dla dolara doszła do kulminacyjnego punktu w dniu wczorajszym, powodując wskutek braku materjału przejściową zwyżkę kursu do 8.93 (w płaceniu) i 8.95 (w żądaniu). Obroty minimalne. W obrotach prywatnych na warszawskim rynku walutowym kurs dolara gotówkowego wyniósł w godz. wieczorowych 8.95 —8.97. Zaznaczyć należy, iż zwyżka nie objęła kursu czeków dolarowych, które przez banki były najzupełniej normalnie po kursie giełdowym honorowane.

Detaliści

przeciw wysokim podatkom, egzekucjom i podwyżce komornego

W niedzielę odbyło się walne zebranie członków stowarzyszenia detalistów (Piotrkowska 69).

Po referacie dyr. St. Heymana o obecnej sytuacji łódzkiego kupiectwa, wywiązała się dyskusja, w wyniku której przyjęto rezolucję przeciw przeciążeniu podatkowemu.

Zebrani domagali się przeprowadzenia już dziś choć częściowej reformy podatku obrotowego, przez:

a) obniżenie stawki dla handlu detalicznego do 1 proc.,

b) wyłączenie z podstaw opodatkowania strat, poniesionych na dłużnikach,

c) wprowadzenie nowej klasyfikacji przedsiębiorstw handlowych za podziałem na osiem kategorji handlowych co pozwoli bardziej sprawiedliwie zróżniczkować przedsiębiorstwa,

d) wprowadzenie do postępowania wymiarowego **zasady jawności** oraz unormowanie postępowania odwoławczego, które w dotychczasowym stanie rzeczy z powodu powolnego załatwiania spraw w wielu wypadkach staje się dla płatnika bezprzedmiotowe,

e) wprowadzenie zasady ograniczenia egzekucji podatkowych do sum nie spornych.

Pozatem uchwalono przyłączyć się do ogólno-krajowego protestu przeciwko niezwykłej podwyżki komornego na cele budowlane, będące dalszym postępowaniem po linji jaknajwiększego obciążenia miast z pominięciem wsi. Jednocześnie zebrani stwierdzają w swoim zakresie, że projektowana podwyżka 100 proc. czynszu za lokale handlowe byłoby zwłaszcza dla łódzkiego kupiectwa niemożliwa do urzeczywistnienia, gdyż w handlu detalicznym wyniosłaby około **10 proc. brutto**.

Kartel bez statutu.

Ministerstwo przemysłu i handlu dotychczas jeszcze nie zatwierdziło statutu kartelu przędzalników, mimo, iż w tej sprawie zarząd zrzeszenia kilkakrotnie interwenjował.

Niezatwierdzenie statutu całkowicie paraliżuje działalność kartelu. Ostatnio zdecydowano nawet zawiesić zwoływanie posiedzeń zarządu, gdyż bez statutu kartel nie może utrzymać dyscypliny, wśród członków.

Rekord protestów wekslowych.

W lutym roku bieżącego zaprotestowano w Polsce 390.339 weksli. Jest to cyfra — od czasu zaprowadzenia tej statystyki rekordowa.

Wartość tych zaprotestowanych weksli wyniosła 88 miljonów złotych.

Klęska mrozów tegorocznych i idący za nią zastój w handlu — oto przyczyna tej ilości protestów.

Komunikat.

We wtorek, dnia 9 b. m. o godz. 7-ej wiecz. odbędzie się w lokalu Krajowego Związku Przemysłu Włókienniczego przy ul. Moniuszki Nr. 5, zebranie wierzycieli firmy H. Ketlet, na które prosimy o punktualne przybycie.

Akta sprawy Nr. Z. 38/29 r.

Wezwanie publiczne.

Przewodniczący Wydziału Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi na zasadzie art. 4 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 grudnia 1927 r. o zapobieganiu upadłości (Dz. U. Nr. 3/28 r. poz. 20) zawiadamia, że firma „Łódzki Eksport Włókienniczy", mieszcząca się w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 37, właścicielami której są: Izrael Weinberger, zam. przy ul. Piotrkowskiej Nr. 43 i Izaak Lubka, przy ul. Kilińskiego Nr. 89 w Łodzi, wniosła w dniu 3-go kwietnia 1929 r. podanie do Sądu Okręgowego w Łodzi o udzielenie jej odroczenia wypłat i że termin do rozpoznania powyższego poadnia został wyznaczony **na dzień 30-go kwietnia 1929 roku na godz. 12-tą w południe** w gmachu Sądu Okręgowego w Łodzi przy ul. Żeromskiego Nr. 115, pokój Nr. 40.

Wierzyciele powyższej firmy mogą przybyć na rozprawę sądową celem udzielenia Sądowi wyjaśnień.

Wice-Prezes: (—) ZUŁKWA.

Sekretarz: (—) T. CICHECKI.

Akta sprawy Nr. Z. 37/29 r.

Wezwanie publiczne.

Przewodniczący Wydziału Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi na zasadzie art. 4 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 grudnia 1927 r. o zapobieganiu upadłości (Dz. U. Nr. 3/28 r. poz. 20) zawiadamia, że firma „Weinstein i Majerczak", mieszcząca się w Łodzi przy ulicy Cereckiego Nr. 11/13 w Radogoszczu, właścicielami której są: Jewel Weinstein, zam. przy ul. Kilińskiego Nr. 93 i Michał Majerczak przy ul. Wólczańskiej Nr. 41, w Łodzi, wniosła w dniu 3 kwietnia 1929 roku podanie do Sądu Okręgowego w Łodzi o udzielenie jej odroczenia wypłat i że termin do rozpoznania powyższego podania został wyznaczony **na dzień 30-go kwietnia 1929 roku na godzinę 12-tą w południe** w gmachu Sądu Okręgowego w Łodzi, ul. Żeromskiego Nr. 115, pokój Nr. 40-ty.

Wierzyciele powyższej firmy mogą przybyć na rozprawę sądową celem udzielenia Sądowi wyjaśnień.

Wice-Prezes: (—) ZUŁKWA.

Sekretarz: (—) T. CICHECKI.

Akta sprawy Nr. Z. 36/29 r.

Wezwanie publiczne.

Przewodniczący Wydziału Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi na zasadzie art. 4 Rozporządzenia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 grudnia 1927 r. o zapobieganiu upadłości (Dz. U. Nr. 3/28 r. poz. 20) zawiadamia, że firma „Abram Brenner", mieszcząca się w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 80, wniosła w dniu 27-go marca 1929 r. podanie do Sądu Okręgowego w Łodzi o udzielenie jej odroczenia wypłat i że termin do rozpoznania powyższego podania został wyznaczony **na dzień 30-go kwietnia 1929 r. na godz. 12-tą w południe** w gmachu Sądu Okręgowego w Łodzi, ul. Żeromskiego Nr. 115, pokój Nr. 40.

Wierzyciele powyższej firmy mogą przybyć na rozprawę sądową celem udzielenia Sądowi wyjaśnień.

Wice-Prezes: (—) ZUŁKWA.

Sekretarz: (—) T. CICHECKI.

PALACE

Piotrkowska 108.

Dziś powtórzenie premjery!
Najgłośniejszy film sezonu

Największe arcydzieło słynnego reżysera Ryszarda Eichberga p. t.

Piękne nóżki zwyciężają

Szampańska komedja w 10 aktach. (GIRL z REWJI) Rewja stu najpiękniejszych nóżek świata!

w roli królowej Girls — przecudna i bosko zbudowana **DINA GRALLE** oraz wytworny **Werner Fütterer**

Najnowsza produkcja „UFA" 1929 r. Muzyka M. LIDAUERA.

Początek seansów o g. 4 popoł., w soboty i niedziele o g 12. — Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 50 gr. i 1 zł.

KINO SPÓŁDZIELNI

Ul. Sienkiewicza 40.

Dziś i dni następnych klejnot twórczości Poli Negri w łabędziej pieśni miłosnej p.t.

„Miłostki Aktorki"

Mistrzyni miłości **POLA NEGRI**

grała wspaniale komedje miłosne, aż do chwili kiedy pokochała sama...

Następny program:

„Miłość i łzy Szopena"

Dramat wielkich uczuć wielkiego człowieka.

W rolach głównych: Pierre Blanchard, Mary Bell i in.

Początek seansów w dni powszednie z wyjątkiem sobót, o g. 4-ej pp. zaś w soboty, niedziele i święta o g. 12 w poł. Ostatni seans o godz. 10 w.

NA I-szy SEANS CENY MIEJSC ZNIŻONE.

Dr. med.
St. Praport
Gdańska 77 a
telef. 8-95.
Choroby kobiece i dróg moczowych.
Przyjmuje od 3—7 po poł.

Doktór
Wołkowyski
Cegielniana 25
Telefon 26-87
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych
Leczenie lampą kwarcową.
przyjmuje od godz 8—10, 12—2 i 4—8 w niedz. i święta 9-1

Dr. med.
S. NEUMARK
POWRÓCIŁ.
Choroby skórne i weneryczne, leczenie lampą kwarcową
Moniuszki 5 tel 70-50
Przyjmuje od 11-1 od 5-8, panie od 5-6

Doktór
Ludwik FALK
Nawrot 7
telef. 28-07
choroby skórne i weneryczne.
Przyjmuje od 10-12 od i 5-7

Dr. med.
St. Bibergal
Moniuszki 11,
telefon 63-22.
Choroby skórne i weneryczne elektroterapja.
Przyjmuje od 8—10 i od 5—8 wiecz.
W niedz. od 10—1

Doktór
Lubicz
Cegielniana 43
Tel. 41-32.-
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych. Naświetlanie lampą kwarcową.
Przyjmuje od g. 8 do 10 rano od 5—8 w.
Dla pań od 3—5 oddziena poczek.

LECZNICA

lekarzy specjalistów przy Górnym Rynku
Piotrkowska 294, tel. 22-89
przy przystanku tramwajów pabjanickich czynna od 10 rano do 7 wiecz. w niedziele i święta do 2 po poł. Wszystkie specjalności i dentystyka. Kapiele świetlne, lampa kwarcowa, elektryzacja. Roentgen, szczepienia, analizy (moczu, kału, krwi, plwocin, wydzielin itd.) operacje, opatrunki, wizyty na miasto.
Porada 4 zł.
Porada dentystyczna i wenerologiczna
dla chor. skórnych. wenerycznych
3 ZŁOTE

Poradnia Wenerologiczna

Lekarzy-specjalistów
Zawadzka 1.
Czynna od 8 rano do 9 wieczór.
Od 11—12 i 2—3 przyjmuje lekarz-kobieta
W niedziele i święta od 9—2 pp.
Leczenie chorób:
Wenerycznych, moczopłciowych i skórnych.
Badanie krwi i wydzielin na syfilis i tryper
Konsultacje z neurologiem i urologiem
Gabinet światło-leczniczy
Kosmetyka lekarska.
Oddzielna poczekalnia dla kobiet.
Porada 3 złote.

Doktór
P. Klinger

choroby weneryczne, skórne i włosów
ANDRZEJA 2. TEL. 32-28.
Leczenie lampa kwarcową, analizy krwi i wydzielin. Przyjmuje codziennie od 8—10 i od 4—8 w. w niedziele i święta od 10 do 12. Oddzielna poczekalnia dla pań.
Od 1—2 w Lecznicy (Piotrkowska 62)

Dr. med.
S. Kantor

specjalista chorób wenerycznych, skórnych, włosów i moczopłciowych. Leczenie lampa kwarcowa i promieniami Rentgena.
PIOTRKOWSKA 144, RÓG EWANGELICKIEJ.
Wejście Ewangelicka 2. Telefon 29-45.
Przyjmuje od 8—2 i od 5—8 w. Dla pań oddzielna poczekalnia.

NASIONA

warzywne, pastewne i kwiatowe pierwszorzędnych firm krajowych i zagranicznych pierwszej jakości do nabycia w składzie aptecznym
B. PILC
Łódź, Plac Reymonta 5/6
(Górny Rynek)

„Czystość"

Piotrkowska 44, telefon 67-45
przyjmuje cyklinowanie, drutowanie, froterowanie oraz sprzątanie biur pokoi. Czyszczenie szyb. Odkurzanie e-

Dr. Różaner
Dzielna 9
Specjalista chorób skórnych wenerycznych i moczopłciow.
Przyjm. od 8-10 i 5-8
Leczenie lampą kwarcową. Oddzielna poczekalnia dla Pań. Dla Pań od 3—5 po poł.

Dr.
Sołowiejczyk
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Piotrkowska 99
TEL. 44-92
przyjmuje od 2—6 po poł i 8—9 wiecz w niedziele i święta od 11—2.

Dr. med.
Dr. Grogslik
Choroby skórne i weneryczne.
Instytut Röntgen leczniczy i światło leczniczy.
Lampa kwarcowa
Al. Kościuszki 27-4
Tel. 51-78.

Dr. med
Niewiażski
specjalista chorób skórnych i wenerycznych
przeprowdził się na ul. Andrzeja 5
Tel. 59-40
Przyjmuje od 8—10 i od 5—9.
Oddzielna poczekalnia dla pań.

Dr. med.
Sommer
ul. 6-go Sierpnia 1
telefon 40-26
chor. skórne dróg mocz. weneryczne i kobiece.
Przyjmuje od 9 do 12 przed poł. i od 5 do 9

Lekarz-Dentysta
B. Markus-Nusbaumowa
Piotrkowska 51
tel. 21-23
Godz. przyjęć 3—7

Ogłoszenia drobne.

Kupno i sprzedaż

WYKWINTNA bielizne damską, męską, pończochy, skarpetki, rękawiczki, trykotaże I i II gatunku poleca firma „Bon - Ton". Zielona 6.
Uwaga! przyjmuje się wszelkie reperacje jedwabnych pończoch. Ceny konkurencyjne. 30

SPRZEDAŻ okazyjnie zakupionej bizuterji. „Precioza", Piotrkowska 123, w podwórzu. 30

BIŻUTERJE kupuję. Pełna wartość płacę. Solidne traktowanie „Preciosa" Piotrkowska 123, w podwórzu.

DOM murowany sprzedam, Żórawia 3 Zambrzycki.

DOM do sprzedania, 9 mieszkań w tym dwa wolne przy ul. Karpia 20 obok Rzgowskiej, 2 minuty od tramwaju. 9

WARSZTAT kowalski 3 wiorsty za Pabjanicami, wieś Chechło, do sprzedania lub wydzierżawienia. Wiadomość na miejscu u Józefa Barneckiego. 10

SKLEP sprzedam, pokój z kuchnią. Wiadomość: Brzezińska 2, Rozenberg.

MASZYNĘ do szycia futer, nową francuską, sprzedam. Of. „P. 45". 9

SZORY żółte, nowe jednokonne, do sprzedania, Cegielniana 68, dozorca. 9

DO SPRZEDANIA okazyjnie salon mahoniowy, pokój stołowy, pierwszorzędnej roboty, w dobrym stanie, obrazy, bronzy, antyki oraz różne meble. Wiadomość: Telefon 64 od 2-ej do 4-ej 12

ELEGANCKIE story ręczne filet okazyjnie tanio do sprzedania Kon Nowomiejska 4, prawa oficyna, ostatnie wejście.

Lokale

DO WYNAJĘCIA 3 pokoje z kuchnią na parterze, w śródmieściu. Wiadomość w biurze „Fortuna", Karola 18 9

POKÓJ z kuchnią słoneczne oddam zaraz, Różana 10. 11

PRZYJMĘ inteligentnego pana na mieszkanie z całodziennem utrzymaniem. Zakątna 66, m. 32. 9

POSZUKUJĘ pokoju z kuchnią w śródmieściu. Oferty do adm. „Republiki" pod „Mieszkanie". 11

DO WYNAJĘCIA dwa pokoje razem lub oddzielnie, może być na biuro. Cegielniana 46, m. 6, tel. 12-69, front

ŁADNIE umeblowany frontowy pokój do wynajęcia dla jednego Pana ewentualnie bezdzietnego małżeństwa. Gdańska 35/7.

PRZYJMĘ samotnego Pana chrześcijanina do wspólnego pokoju z całodziennym utrzymaniem, ul. Łowicka 4, m. 6 (parter). 9

DO WYNAJĘCIA pokój umeblowany z utrzymaniem lub bez, Nawrot 2, m. 31, III brama, front od 2-ej. 9

ZAMIENIĘ 3-pokojowe mieszkanie z wygodami w śródmieściu na takież mieszkanie 2-pokojowe. Łask. oferty do adm. sub. „555". 11

DO WYNAJĘCIA 2 lub 1 pokój umeblowany z wszelkiemi wygodami dla małżeństwa u izraelitów. Piotrkowska nr. 112, m. 5. 9

POKÓJ ładny z niekrępującem wejściem do wynajęcia dla solidnego pana Zachodnia 63, m. 4, od g. 3—5 p. p.

NA P. W. K. oddam 4-pokojowe umebl. mieszkanie, elektr. oświetl. od zaraz. Cena przystępna. 8 minut od pawilonu włókienniczego. Chybińska, Poznań, ul. Krasińskiego 1 parter.

Posady

POTRZEBNI czeladnicy do ślusarni. Wodna 26, Gessler. 9

POWAŻNY bank poszukuje zdolnych zastępców celem sprzedaży losów. Wielka prowizja. Zgłoszenia osobiście przyjmuje w hotelu „Manteufel" codziennie od 1—4. 9

DO TRYKOTAŻY kierownika o wykwintnym guście i dobrym kroju poszukuję posady. Oferty pod „z Warszawy" do „Republiki". 14

PRACOWNIK fryzjerski oraz manicurzystka potrzebni od zaraz, Sienkiewicza nr. 4. 9

18-LETNI młodzieniec, energiczny izraelita z wykształceniem 7-klasowym gimnaz. poszukuje jakiejkolwiek pracy biurowej lub inkasenta za wysokiem poręczeniem. Łaskawe of. sub: „Energiczny". 9

DAM 100—200 zł. za jakąkolwiek stałą posadę biurową lub inkasent. Wykształcenie 7 kl. gimnaz. Of. „Pracowity" 9

PIANISTA (stka) do kinematografu potrzebna zaraz. Zgłoszenia kino Sfinks, Rzgowska 74. 11

POSZUKUJĘ ślusarza na wodociągowe roboty zgłosić się Zachodnia nr. 62 Ślusarz. 11

NIANIA z długoletnią praktyką, pierwszorzędnemi referencjami poszukiwana do noworodka, Nawrot 8, m. 1. 9

POSZUKUJĘ służącej do wszystkiego z dobremi świadectwami, znającą dobrze gotowanie. Ul. Sienkiewicza 6, mieszk. 7. 9

POTRZEBNE podręczne i uczenica do salonu mód. Piotrkowska 62, front 2-ie piętro. 9

TAPICERZY na stałą robotę potrzebni od zaraz, Krótka 12 przy Zgierskiej. 9

Nauka i wychowanie

POSZUKUJEMY konwersacji francuskiej oraz niemieckiej wzamian za polską. Oferty sub. „Konwersacja". 9

NAUCZYCIELKA niemieckiego i polskiego ma kilka wolnych godzin. Skrzynka pocztowa 505. 9

ENGLISH lessons: Conversation, Correspondence gives a lady with (dipl.), Gdańska nr. 35, m. Pani Parnaczewskiej at home 7—8. 9

KTÓRA z Pań udzieli cudzoziemcowi lekcji konwersacji polskiej. Łaskawe zgłoszenia do adm. „Republiki" pod „En-Wu". 9

MADEMOISELLE Marie enseigne anglais, francais, allemand, Traugutta 2 1 fr. 14

Rozmaite.

ZGUBIONO broszkę z kości słoniowej oprawioną w srebrze w sobotę wieczorem w teatrze miejskim, łaskawy znalazca zechce zwrócić takową za wynagrodzeniem Nowo - Targowa 4, front II piętro Rubinsztajn. 9

CHOROBY serca Basedow astma. Sanatorjum „Salus" D-ra Kupczyka, Kraków, Szujskiego.

PRZYBŁAKAŁ SIĘ pies wilk. Odebrać można za zwrotem kosztów. Granitowa 27, Kowacki Piotr. 9

ZNALEZIONO w taksówce torebkę bronzową damską. Odebrać, Cegielniana 15, m. 6. 9

PRZYJMUJĘ do szycia bieliznę z własnego i powierzonego materjału po cenach przystępnych, Andrzeja 32, m. 16

„ELI" „Pogodna mogą odebrać listy w administracji. 9

BUCHALTER podatkowiec prowadzi księgi, zestawia bilanse odrabia zaległości. Nauka 30 lekcji po zł. 1.50. Przejazd 40, m. 18. 30

Matrymonialne

POWAŻNY solidny, na stanowisku państwowym, pragnie poznać pannę, wdówkę lub rozwódkę samotną z niekrępującem mieszk. w celu towarzyskim. Of. pod „Młody duch". 9

MŁODY kawaler, samodzielny fachowiec pozna kobietę w celu matrymonjalnym. Oferty o ile możliwe z fotografją do „Republiki" pod „Estera". 9

INTELIGENTNY mężczyzna w średnim wieku (izr.) pragnie tą drogą poznać posażną, niezależną pannę lub rozwódkę, rodowitą postępową polkę, w celu matrymonjalnym. Ładna polszczyzna bezwzględnie wymagana. Łask oferty tylko poważne, możliwie z fotografjami, które pod słowem honoru będą zwrócone sub „Harmonja dusz" do administracji „Republiki". Dyskrecja bezwzględnie zapewniona.

„PRZYJAŹŃ!". Czekam odpowiedzi w admin. tegoż pisma sub: „Pogodna". 10

Zagubione dokum.

IZRAEL Jeszurem Teich rocz. 1905 zgubił kartę zwolnienia wyd. przez Komisję Poborową w Łodzi. 11

EMMA BEKER, zam. Nowa - Krótka 18, zagubiła paszport wydany w Łodzi. 9

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. Godziny przyjęć Redakcji 6—7 po poł. Telefon Administracji 22-14. Telefony Redakcji: 27-24, 36-43, 36-41.

Prenumerata „Ilustrowanej Republiki" ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 5.60 za odnoszenie do domu 40 gr., z przesyłką pocztową w kraju zł. 6.50, zagranicą zł. 10. „Express" i „Republika" wraz z odnoszeniem 9.00 złotych

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 10 gr. za wiersz milimetrowy (na stronie 10-szpalt.) W TEKŚCIE: 40 gr. za wiersz milimetrowy na stronie 4-szpalt.) NEKROLOGI: 30 gr. za wiersz mil. (na str. 4-szp.). Zarecz. i zaślub. po tekście 10 zł.. miejsce zastrzeżone specjalna dopłata. Zamiejscowe o 50 proc., zagraniczne o 100 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. Drobne 12 groszy. — Najmniejsze zł. 1.20, poszuk. pracy 10 groszy.

Wydawca: Władysław Polak. Redaktor: Wacław Smólski. W drukarni „Republiki" sp. z ogr. odp. Piotrkowska 49 i 64.